

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้คือ

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ และที่อยู่นอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน
3. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์มีส่วนร่วมของประชาชนในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร

จากการศึกษาเอกสารพบว่า มีประเด็นสำคัญดังนี้

1. สภาพทั่วไปของชุมชนที่ทำการศึกษา
2. การประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชน
3. การมีส่วนร่วมของประชาชน
 - 3.1 การมีส่วนร่วมในฐานะผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของโรงเรียน
 - 3.2 การมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน
4. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

สภาพทั่วไปของชุมชนที่ทำการศึกษา เนื่องจากชุมชนที่ทำการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่บริการของโรงเรียนคือ ตำบลบ้านดิน ตำบลสวนเขื่อน ตำบลทุ่งไธม์ และตำบลเหมืองหม้อ อยู่ในท้องที่อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จากการศึกษาดูเอกสารสรุปข้อราชการ

จังหวัดแพร่ (สำนักงานจังหวัดแพร่ 2525 : 1) ระบุว่า จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนของประเทศ สูงจากระดับน้ำทะเล 600 ฟุต (150 - 300 เมตร) อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 555 กิโลเมตร พื้นที่ของจังหวัดแพร่ประกอบด้วยที่ราบล้อมรอบด้วยภูเขาสองแปลงใหญ่ คือแปลงหนึ่งเป็นที่ราบอันเป็นที่ตั้งของท้องที่อำเภอสอง อำเภอวังทอง อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น และอำเภอเด่นชัย อีกแปลงหนึ่งเป็นที่ราบอันเป็นที่ตั้งของท้องที่อำเภอลอง และอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่มีพื้นที่ของจังหวัดประมาณ 3,966,493 ไร่ หรือ 6,394.38 ตารางกิโลเมตร ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 3,012,063 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 75.94 ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่ถือครองของประชาชนตามลักษณะการครอบครอง 583,171 ไร่ 2 งาน 14 ตารางวา คิดเป็นร้อยละ 14.59 ของพื้นที่ทั้งหมด และใน พ.ศ.2525 จังหวัดแพร่มีประชากร 450,480 คน หรือ 89,290 ครอบครัว (อัตราการเพิ่มของประชากรเฉลี่ยร้อยละ 1.92) ดังนั้นประชาชนถือครองที่ดินเฉลี่ยครอบครัวละ 6.5 ไร่

การประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชน จากเอกสารสรุปข้อราชการจังหวัดแพร่ สำนักงานจังหวัดแพร่ (2525 : 5 - 7) ระบุว่า ประชาชนของจังหวัดแพร่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม การปลูกพืช มีพื้นที่เพื่อการเกษตร 585,784 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.77 ของพื้นที่ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ทำนา 338,784 ไร่ พื้นที่สำหรับปลูกข้าวไร่ 88,912 ไร่ พื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ 127,503 ไร่ พื้นที่สำหรับปลูกพืชสวน 26,534 ไร่ และพื้นที่สำหรับปลูกผัก 4,016 ไร่ การเพาะปลูกจะแปรเปลี่ยนไปตามภาวะความแห้งแล้งหรือปริมาณของน้ำฝนในแต่ละปีเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถรับน้ำจากการชลประทาน เพราะการชลประทานรัฐ การชลประทานราษฎร และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรของจังหวัดแพร่สามารถหล่อเลี้ยงพื้นที่เพาะปลูกได้ในช่วงฤดูฝนในปริมาณไม่เกิน 250,000 ไร่ สำหรับการปลูกข้าว เป็นการเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อการใช้งานและเพื่อการบริโภคเท่านั้น ลักษณะเช่นนี้ทำให้รายได้ของประชาชนจากผลผลิตการเกษตรอยู่ในระดับต่ำมาก กล่าวคือ เกษตรกรมีรายได้จากพืชไร่ประมาณปีละ 160 ล้านบาท จากการปลูกยาสูบประมาณปีละ 176 ล้านบาท และรายได้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่รายได้หลัก โดยเฉลี่ยแล้วเกษตรกรครอบครัวหนึ่งจะมีรายได้เพียง 6,500 บาทต่อปี แต่จังหวัดแพร่มีรายได้ประชาชาติเฉลี่ย 7,000 บาท ต่อปี ต่อคน

อาชีพอื่นนอกจากอาชีพเกษตรกรรม จังหวัดแพร่มีการทำเหมืองแร่โดยผู้ประกอบกิจการที่ได้รับประทานบัตรจากรัฐบาล 43 ราย แร่ที่สำคัญได้แก่ แร่ซุลเฟอร์ แร่แบไรท์ และแร่พลวง การทำป่าไม้จังหวัดแพร่ให้องค์การและนิติบุคคลได้รับสัมปทานการทำไม้ในจังหวัดแพร่ 3 ราย สำหรับการอุตสาหกรรม จังหวัดแพร่มีโรงงานอุตสาหกรรม 355 โรงงาน เป็นโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ไม้ 113 โรงงาน โรงสีข้าวขนาดเล็ก 111 โรงงาน และโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีก 131 โรงงาน

การมีส่วนร่วมของประชาชน โรงเรียนและชุมชนที่ทำการศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกันตลอดมา โรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือจากประชาชนในชุมชนและบริการชุมชน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน ในฐานะผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของโรงเรียน จากเอกสารประวัติของโรงเรียน (โรงเรียนถิ่นโอภาสวิทยา, สมุดหมายเหตุการณ์วัน : 1) ระบุว่า โรงเรียนเปิดทำการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2502 เป็นโรงเรียนมัธยมสามัญ ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแผนการศึกษาแห่งชาติมาเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2503 โรงเรียนได้เปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย จนกระทั่งในปีการศึกษา 2517 โรงเรียนจึงเปลี่ยนมาเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา และได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท ในปีการศึกษา 2523 ตลอดเวลาตั้งแต่โรงเรียนเปิดทำการสอนจนถึงปัจจุบันนี้ ประชาชนในชุมชนได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของโรงเรียน ซึ่งจากหนังสือปกิณกะและคศิธรรม สหภูมิโกศัย (2509 : ค - ฉ) ระบุว่า ผู้ที่มีส่วนสำคัญในการเป็นผู้นำและให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของโรงเรียนตั้งแต่เริ่มตั้งโรงเรียนคือ พระโอภาสพุทธิกุล (คำหล้า ถิ่นอยู่ หรือ คำหล้า ถาวรเสน)

พระโอภาสพุทธิกุล เกิดที่ตำบลบ้านดิน เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2442 เรียนจบชั้นประถมปีที่ 3 สอบได้นักธรรมชั้นโท และสอบได้วิชาชุดครูมูล ขณะที่อุปสมบทได้เป็นครูและครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาหลายโรงเรียนในจังหวัดแพร่ เป็นพระนักพัฒนาทำประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม มีผลงานนานัปการ และที่เกี่ยวกับโรงเรียนที่ทำการ

ศึกษาได้แก่ เมื่อเริ่มก่อตั้งโรงเรียนใน พ.ศ.2501 พระโสภาสพุทธิคุณได้เป็นผู้นำในการจัดหาที่ดินเพื่อก่อสร้างโรงเรียน ไท่ที่ดินเป็นเนื้อที่ 19 ไร่ โดยสละเงินส่วนตัวและขอบริจาคจากประชาชน ในปี พ.ศ.2504 ก็ได้สละเงินส่วนตัว 4,016 บาท เพื่อสมทบกับเงินบริจาคจากประชาชน ซ้ำที่ดินเพิ่มเติมเพื่อสร้างโรงเรียนแห่งนี้ จำนวน 3 ไร่ 3 งาน และซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างอาคารเรียนของโรงเรียน เนื่องจากในปีเดียวกันนี้โรงเรียนได้รับงบประมาณเพื่อการก่อสร้างอาคารเรียนตามแบบของกรมสามัญศึกษา เป็นอาคารเรียนคึกชั้นเดียว แต่งบประมาณค่าก่อสร้างที่ได้รับจากกรมสามัญศึกษาไม่พอ พระโสภาสพุทธิคุณ ได้ร่วมกับ นายแก้ว วิทย์ศิริ ศึกษาธิการอำเภอเมืองแพร่ขณะนั้น ก่อสร้างอาคารเรียนโดยมีประชาชนในชุมชน ร่วมสนับสนุนเงิน วัสดุสิ่งของ และแรงงาน ก่อสร้างอาคารเรียนหลังแรกได้สำเร็จ เป็นอาคารเรียนขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 54 เมตร และทำบุญฉลองเปิดป้ายเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2507 ให้ชื่อว่า โรงเรียนบ้านดิน โสภาสประชาสงเคราะห์ อาคารเรียนหลังนี้ยังใช้การได้จนปัจจุบันนี้

พระโสภาสพุทธิคุณ มรณภาพเมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2508 อายุ 66 ปี สม ทองเย็น (ในสทภูมิโกศัย 2509 : 9) กล่าวว่า พระโสภาสพุทธิคุณ ได้ทำประโยชน์ให้แก่การศึกษาโดยได้ชวนชวายหาที่ดินเพื่อสร้างโรงเรียนมัธยมสามัญในท้องถิ่นของท่าน ตลอดจนหาเงินสมทบสร้างอาคารเรียนจนสำเร็จ โดยอาศัยงบประมาณจากราชการเล็กน้อย นอกจากนี้ พระธรรมราชานุวัตร (ใน สทภูมิโกศัย 2509 : 1-3) อดีตเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ และเจ้าอาวาสวัดพระสิงห์มหาวิหาร จังหวัดเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงพระโสภาสพุทธิคุณ และประชาชนตำบลบ้านดินไว้ว่า ประชาชนตำบลบ้านดิน เป็นผู้มีความเคารพรักในพระศาสนา มีศีลธรรมประจำใจสูง มีความสามัคคีไม่เบียดเบียนกัน มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน หมั่นประกอบอาชีพ ชอบความก้าวหน้า ชวนชวายหาทางเจริญ มีความสงบนสันติในชุมชน ร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นของตน งานใหญ่น้อยทั้งการสร้างวัด โรงเรียน และพัฒนาหมู่บ้านจึงสำเร็จไ้เร็ว การศึกษาทั้งปรียัติธรรม มีมหาเปรียญหลายคน เกิดได้รับการศึกษาทั่วถึงกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะพระโสภาสพุทธิคุณเป็นผู้สร้างสรรความดี เอาใจใส่อย่างจริงจัง เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของชาวตำบลบ้านดิน ทั้งในด้านการปกครอง การศึกษา การแนะนำสั่งสอนและคานสาธาณูปการ

เมื่อพระโอบาสพุทธศุภมรณภาพแล้วประชาชนในชุมชนและโรงเรียนได้จำลองรูปของท่านไว้เป็นที่ระลึก ประชาชนในชุมชนก็ยังให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือกับโรงเรียนแห่งนี้ด้วยดี ดังจะเห็นได้จากกรณีที่โรงเรียนนี้ที่ดินในปัจจุบัน 44 ไร่ 10 ตารางวา ซึ่งที่ดินทั้งหมดนี้ประชาชนในตำบลบ้านถิ่นและตำบลโลกั้เคียงได้ร่วมกันจัดซื้อ โดยไม่ได้ใช้เงินงบประมาณของทางราชการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนประการหนึ่งคือการเป็นกรรมการโรงเรียน ประชาชนได้มีส่วนร่วมโดยเป็นกรรมการโรงเรียนตั้งแต่เริ่มเปิดทำการสอนเป็นต้นมา และในปัจจุบันนี้เมื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท โรงเรียนมีคณะกรรมการโรงเรียนตามระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (มพช.) พ.ศ.2523 ซึ่งระเบียบดังกล่าวระบุว่าคณะกรรมการมีหน้าที่เสนอแนะ และให้คำปรึกษาหารือ ในการดำเนินงานกิจการต่างๆ ของโรงเรียน ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้กิจการของโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย เสริมสร้างความสามัคคีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

ระเบียบดังกล่าวได้ระบุคุณสมบัติของคณะกรรมการคือ เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดี เป็นที่ยกย่องของประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้มีความสนใจให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ด้วยความสมัครใจ คณะกรรมการโรงเรียนประกอบด้วยบุคคล 11 - 15 คน อยู่ในวาระ 4 ปี โดยโรงเรียนคัดเลือกเสนอชื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งแล้วรายงานกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากเอกสารการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียน และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียนปีการศึกษา 2523 สำนักงานโครงการพิเศษ (กรมสามัญศึกษา สำนักงานโครงการพิเศษ : 26) ระบุว่า โรงเรียนมีกรรมการประกอบด้วยบุคคลดังนี้

1. นายอำเภอเมืองแพะ ประธานกรรมการ
2. ศึกษาธิการอำเภอเมืองแพะ รองประธานกรรมการ
3. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านถิ่น (ถิ่นวิทยาคาร) กรรมการ

4. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านโป่ง(โป่งศรีวิทยาคาร)กรรมการ
5. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านคง กรรมการ
6. กำนันตำบลบ้านถิ่น กรรมการ
7. นายทอง ถิ่นจอม กรรมการ
8. นายมั่ง จูงใจ กรรมการ
9. นายมอญ ปงสม กรรมการ
10. นายเจริญ ชูรัชกิจ กรรมการ
11. เกษตรอำเภอเมืองแพะ กรรมการ
12. สหกรณ์อำเภอเมืองแพะ กรรมการ
13. สาธารณสุขตำบลบ้านถิ่น กรรมการ
14. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนถิ่นโสภาวิทยา กรรมการและเลขานุการ
15. ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนถิ่นโสภาวิทยา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นอกจากนี้เอกสารดังกล่าวยังได้ระบุว่า ในปีการศึกษา 2523 คณะกรรมการ มีการประชุม 1 ครั้ง เรื่องที่ประชุมคือ การจัดงานนิทรรศการทางวิชาการของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ความรู้และให้ความบันเทิงแก่ประชาชน

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน จากการศึกษาเอกสารการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียน และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโรงเรียน ปีการศึกษา 2523 สำนักงานโครงการพิเศษ (กรมสามัญศึกษา สำนักงานโครงการพิเศษ : 51) ระบุว่า ในปีการศึกษา 2523 โรงเรียนมีกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อการบริการชุมชนได้แก่ การเจาะท่อสกรีนบาคาล การจัดหมู่บ้านเกษตรกรในอนาคตกแห่งประเทศไทย การช่วยเหลือชาวไร่ยาสูบปราบศัตรูพืช สำหรับกิจกรรมที่วางแผนดำเนินการต่อไปคือ การเพาะกล้าผักแจกจ่ายให้ประชาชนนำไปปลูก และการแนะนำความรู้ด้านการเกษตรแผนใหม่ให้แก่ประชาชน

จากการศึกษาเอกสารแผนปฏิบัติการของโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2526 (โรงเรียนถิ่นโสภาวิทยา : 2) ระบุว่า โรงเรียนมีนโยบายเฉพาะของโรงเรียนในปีการศึกษา 2526 ดังต่อไปนี้คือ

1. นโยบายส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
2. นโยบายส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม
3. นโยบายจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนและประชาชนที่ไม่ใช่ นักเรียนในชุมชน
ที่โรงเรียนตั้งอยู่
4. นโยบายให้บริการแก่ชุมชนทุกบ้านเท่าที่จะสามารถทำได้ และตามที่ชุมชน
ต้องการ
5. นโยบายพัฒนาและส่งเสริมสถานสุภาพอนามัยแก่ชุมชน
6. นโยบายปรับปรุงห้องสมุดเพื่อบริการแก่ครู - อาจารย์ นักเรียน และ
ประชาชน
7. นโยบายจัดสวัสดิการให้แก่ครู - อาจารย์ นักเรียนและนักการภารโรง
8. นโยบายนำโรงเรียนสู่ชุมชน
9. นโยบายเพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วนของโรงเรียน
10. นโยบายให้ประชาชนได้เข้าใจว่าโรงเรียนเป็นของประชาชนโดยประชาชน
เพื่อประชาชน

ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเพื่อสนองนโยบายส่งเสริมความเป็น
เลิศทางวิชาการและส่งเสริมพัฒนาจริยธรรม จากเอกสารคู่มือการลงทะเลเบียนของนักเรียน
ฝ่ายวิชาการ (โรงเรียนดินโอภาสวิทยา : 6 - 8) ระบุว่าโรงเรียนจัดแผนการเรียน
ให้แก่ นักเรียน ดังนี้

แผนการเรียนที่ 1	แผนการเรียนวิชาเลือกภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์
แผนการเรียนที่ 2	แผนการเรียนวิชาเลือกภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและคณิตศาสตร์
แผนการเรียนที่ 3	แผนการเรียนวิชาเลือกเกษตรกรรม ภาษาอังกฤษและ
คณิตศาสตร์
แผนการเรียนที่ 4	แผนการเรียนวิชาเลือกช่างอุตสาหกรรมและศิลปะศึกษา
ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์

การเลือกแผนการเรียนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนเลือกแผนการเรียนจำนวน 2 แผนการเรียนลงในแบบฟอร์มที่โรงเรียนกำหนดให้ โรงเรียนจะคัดเลือกนักเรียนเข้าแผนการเรียนใดแผนการเรียนหนึ่งจากที่นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้เลือกไว้ และอาศัยผลการเรียนของนักเรียนในระดับประถมศึกษาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนเลือกเป็นสมาชิกอย่างน้อย 1 กิจกรรมตามความสมัครใจซึ่งได้แก่ กิจกรรมรถเสือ ชุมมุขศิลป์ ชุมมุขส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ชุมมุขริยวงศ์ ชุมมุขเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ชุมมุขภาษาไทย ชุมมุขห้องสมุด ชุมมุขวิทยาศาสตร์ ชุมมุขพลานามัย ชุมมุขโสตทัศนศึกษา และชุมนุมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จากสถิติการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนในปีการศึกษา 2526 (โรงเรียนถิ่นโอภาสวิทยา, สถิติ) นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนปรากฏว่าในจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษา 209 คน เป็นนักเรียนชาย 123 คน นักเรียนหญิง 86 คน ในจำนวนนี้ศึกษาต่อ 194 คน เป็นนักเรียนชาย 116 คน นักเรียนหญิง 75 คน ประกอบอาชีพ 18 คน เป็นนักเรียนชาย 7 คน นักเรียนหญิง 11 คน และในจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อ เป็นการศึกษาคือชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ 108 คน เป็นนักเรียนชาย 56 คน นักเรียนหญิง 52 คน ศึกษาต่อการศึกษาผู้ใหญ่ 4 คน เป็นนักเรียนชาย 3 คน นักเรียนหญิง 1 คน และศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ 79 คน เป็นนักเรียนชาย 57 คน นักเรียนหญิง 22 คน

เกี่ยวกับการจัดบริการชุมชนตามนโยบายของโรงเรียน จากการศึกษาเอกสารโครงการและรายงานผลการปฏิบัติตามโครงการ พบว่า ในปีการศึกษา 2526 โรงเรียนมีโครงการเพื่อเป็นบริการแก่ชุมชน 6 โครงการ และมีผลการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนได้ร่วมกับประชาชนตำบลบ้านดิน สภาตำบลบ้านดิน พัฒนาการตำบลบ้านดิน และสาธารณสุขตำบลบ้านดิน ก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริเวณโรงเรียน เพื่อเป็นสถานที่ฝึกอบรมและเตรียมความพร้อมแก่เด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เปิดทำการมาตั้งแต่เดือนกันยายน 2525 ปัจจุบัน

มีเด็กเล็ก 45 คน ผู้ดูแลเด็ก 2 คน ซึ่งผ่านการอบรมจากศูนย์พัฒนาชุมชนเขต 5 จังหวัดลำปาง โรงเรียนได้สรุปผลการดำเนินงานว่าควรดำเนินการต่อไป และควรอบรมผู้ดูแลเด็กเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ

2. โครงการห้องสมุดชุมชน โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สโมสรโรตารีแคนาดา เป็นจำนวนเงิน 12,000 บาท เพื่อการจัดซื้อหนังสือบริการแก่ ครู - อาจารย์ นักเรียน และประชาชนในชุมชน ผลการดำเนินงานปรากฏว่า ผู้ที่มาใช้บริการมีแต่ครู - อาจารย์ นักเรียน และศิษย์เก่าของโรงเรียน ประชาชนในชุมชนไม่มาใช้บริการ บรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์ก็เป็นครูปฏิบัติการณ์ไม่ใช่บรรณารักษ์โดยตรง

3. โครงการจัดงานนิทรรศการทางวิชาการ ครั้งที่ 2 โรงเรียนได้จัดงานนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเป็นบริการความรู้แก่ประชาชน และเป็นการให้ความบันเทิงแก่ประชาชน การจัดงานนิทรรศการทางวิชาการโรงเรียนจัด 3 ปีต่อครั้ง ผลการดำเนินงานปรากฏว่า ประชาชนให้ความสนใจมาเที่ยวชมงานประมาณ 5,000 คนแต่การจัดงานต้องขาดทุนเป็นจำนวนมาก เพราะไม่มีการเก็บค่าผ่านประตู ดังนั้นจึงต้องเตรียมการหาทุนไว้เพื่อการดำเนินงานครั้งต่อไป

4. โครงการเพาะพันธุ์ปลา โรงเรียนได้มีโครงการเพาะพันธุ์ปลาเพื่อแจกจ่ายให้แก่ประชาชนนำไปเลี้ยงในแหล่งน้ำของชุมชน เป็นการเพิ่มพูนรายได้และให้มีอาหารกินตลอดปี โครงการนี้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการจากสโมสรโรตารีแคนาดา เป็นจำนวนเงิน 17,000 บาท เพื่อการก่อสร้างบ่อเพาะพันธุ์ปลาและโรงเรียนได้ส่งครูเกษตรไปอบรมที่สถานีประมงจังหวัดพะเยา แต่เนื่องจากในชุมชนขาดแคลนแหล่งน้ำ โครงการดังกล่าวจึงยังไม่ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

5. โครงการฝึกอบรมอาชีพทอผ้าด้วยกี่กระตุก โรงเรียนได้ร่วมกับพัฒนากรตำบลบ้านดิน และวิทยากรจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จัดการฝึกอบรมอาชีพทอผ้าด้วยกี่กระตุกที่ศาลาประชาคมในบริเวณโรงเรียน ผลการดำเนินงานปรากฏว่ามีสมาชิกกลุ่มแม่บ้านมารับการอบรมประมาณ 20 คน และสามารถทอผ้าเป็นอาชีพได้ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วมาใช้สถานที่ของโรงเรียนเป็นสถานที่ทอผ้าด้วย เป็นการเพิ่ม

พุนรายไค้ แต่การดำเนินงานก็ยังมีปัญหาเนื่องจากกิจกรรมที่ใช้อยู่คุณภาพไม่ดี และยังไม่สามารถจำหน่ายผ้าได้อย่างแพร่หลาย

6. โครงการร้านค้ากลุ่มแม่บ้าน โรงเรียนไค้ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกกลุ่มแม่บ้านตำบลบ้านดิน จัดตั้งร้านค้าของกลุ่มแม่บ้านขึ้น โดยครูผู้ประสานงานชุมชนไค้ช่วยแนะนำการทำบัญชี และการดำเนินงานของร้านค้า ปัจจุบันร้านค้าของกลุ่มแม่บ้านมีสมาชิกถือหุ้นอยู่จำนวน 271 คน กิจกรรมร้านค้ามีกำไรจนสามารถใช้คืนเงินยืม และปันผลให้แก่สมาชิกไค้ นอกจากนี้ยังจัดหาสถานที่เพื่อก่อสร้างร้านค้าของกลุ่มโดยไม่ต้องอาศัยงบประมาณจากทางราชการไค้ด้วย

ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน จากการศึกษาเอกสารสรุปข้อราชการของจังหวัดแพร่ สำนักงานจังหวัดแพร่ (2525 : 8 - 9) ระบุว่าปัญหาและอุปสรรคสำคัญของจังหวัดแพร่ ซึ่งมีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนด้วย มีดังต่อไปนี้คือ

1. ปัญหาด้านการคมนาคม ปรากฏว่า ถนนหลายสายยังเป็นถนนลูกรัง ไม่สามารถใช้การได้ในฤดูฝน
2. ปัญหาการประกอบอาชีพของประชาชน เนื่องจากประชาชนมีพื้นที่ทำกินจำกัด ประกอบกับมีปัญหาด้านการชลประทาน ทำให้ผลผลิตการเกษตรต่ำ ประชาชนมีรายได้น้อยในระดัปดาห์มาก
3. ปัญหาการบุกรุกทำลายป่า จังหวัดแพร่มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งถูกบุกรุกทำลายประมาณ 660,492 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.92 ของพื้นที่ป่าทั้งหมด การที่ประชาชนบุกรุกทำลายป่าเนื่องจากไม่มีพื้นที่ทำกิน
4. ปัญหาการว่างงาน แม้ว่าอัตราการเพิ่มของประชากรของจังหวัดแพร่ไม่สูงมากนักคือประมาณร้อยละ 1.92 แต่ก็มีปัญหาการว่างงานโดยเฉพาะหลังฤดูการเก็บเกี่ยว เนื่องจากขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการศึกษาเอกสารการประเมินโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทที่เกิน สำนักงานโครงการพิเศษ (กรมสามัญศึกษา สำนักงานโครงการพิเศษ,

2527) ระบุว่า โรงเรียนที่ทำการศึกษามีผลการประเมินดังต่อไปนี้คือ

1. ระบบบริหารของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
2. บุคลากรของโรงเรียนขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่องานไม่มากเท่าที่ควร ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและการประสานงานภายในโรงเรียนยังไม่ดีเท่าที่ควร
4. การเงินของโรงเรียนระบบงานบัญชีจัดทำได้ถูกต้อง งานพัสดุทำได้ดีมาก และเป็นปัจจุบัน การจัดสรรเงินให้หมวดต่าง ๆ ยังไม่เหมาะสม
5. บริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อยปานกลาง พื้นที่บางส่วนไม่ได้ใช้ให้เป็นประโยชน์
6. อาคารเรียน ห้องเรียน และอุปกรณ์ ยังจัดให้ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่
7. การเรียนการสอนโรงเรียนจัดแผนการเรียนได้น้อยแผน
8. การจัดการการสอนเพื่อใช้โรงฝึกงานยังไม่เหมาะสม ยังซ้ำซ้อนกันอยู่
9. การเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์พอใช้
10. การวัดผลประเมินผลและการสอนซ่อม เสริมยังไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และยังไม่แก้ปัญหาของผู้เรียน
11. คณะกรรมการของโรงเรียนและผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ยังไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง
12. โรงเรียนให้ความร่วมมือในกิจกรรมของชุมชนและหน่วยงานอื่น มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี

ผลการประเมินจากเอกสารดังกล่าวได้ระบุว่า โรงเรียนยังมีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขดังต่อไปนี้คือ

1. ในการบริหารงานบุคคลมีการกระจายงานน้อยทำให้ขาดความสามัคคีและความคิดริเริ่ม
2. การบริหารงานวิชาการขาดระบบที่ดี
3. การบริหารงานงบประมาณขาดการวางแผนที่ดี

4. การจกซื้อจกหาพัสดุ ยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่อง จากขาดเงินสภพพวนเวียน เจ้าหน้าทีพัสดุไม่สามารถดำเนินการได้ ต้องใช้ความคิดในการ จกซื้อจกหาพัสดุ

5. การลงทะเลเบียนพัสดุ และครุภัณฑ์ยังไม่ถูกต้อง ทะเบียนพัสดุไม่แยกประเภท และชนิดเพื่อให้ง่ายในการตรวจสอบ และลงรายการเบิกจ่าย ทะเบียนครุภัณฑ์ยังใช้แบบ เก่าอยู่

6. ห้องสมุดขากระบพทีดีพอในการให้บริการ

7. การจกแผนการเรียนยังมีน้อยแผนไม่กว้างขวางพอ

8. บริเวณโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงให้ใช้ประโยชน์ได้ทั่วถึง เช่น อาจ จกให้เป็นทีพักผอนหย่อนใจนักเรียน

ข้อมูลทีได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทีได้จากการสัมภาษณ์ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ทีอยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ และทีอยู่นอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้นำ ท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลรวม 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทีเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลทีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือในกิจการของโรงเรียน และในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน

ตอนที่ 3 ข้อมูลทีเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคทีมีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งทีเป็นปัญหาและอุปสรรคทีเกิดจากโรงเรียน ประชาชน และอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 131 คน ปรากฏตามตารางที่ 2 - 11

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามเพศ

เพศ	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	25	59.52	20	100	8	100	39	63.93	92	70.23
หญิง	17	40.48	0	0	0	0	22	36.07	39	29.77
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่าในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน เป็นชายมากกว่าหญิง คือเป็นชาย 92 คน คิดเป็นร้อยละ 70.23 เป็นหญิง 39 คน คิดเป็นร้อยละ 29.77

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ 42 คน เป็นชายมากกว่าหญิงคือ เป็นชาย 25 คน คิดเป็นร้อยละ 59.52 เป็นหญิง 17 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48 ผู้นำท้องถิ่น 20 คน เป็นชายล้วนคิดเป็นร้อยละ 100 กรรมการโรงเรียน 8 คน เป็นชายล้วนคิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ปกครองนักเรียน 61 คน เป็นชายมากกว่าหญิงคือ เป็นชาย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 63.93 เป็นหญิง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 36.07

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	0	0	16	80.00	3	37.50	53	86.89	72	54.96
มัธยมศึกษา	0	0	4	20.00	1	12.50	6	9.84	11	8.40
อนุปริญญา	14	33.33	0	0	3	37.50	0	0	17	12.98
ปริญญาตรี	27	64.29	0	0	1	12.50	2	3.27	30	22.90
สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.38	0	0	0	0	0	0	1	0.76
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

จากตารางที่ 3 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน เป็นผู้ที่มีวุฒิ
ระดับประถมศึกษามากที่สุดคือ 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.96

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์
42 คน เป็นผู้ที่มีวุฒิระดับปริญญาตรีมากที่สุดคือ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 64.29 ผู้นำท้องถิ่น
20 คน เป็นผู้ที่มีวุฒิระดับประถมศึกษามากที่สุดคือ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 กรรมการ
โรงเรียน 8 คน เป็นผู้ที่มีวุฒิระดับประถมศึกษาและอนุปริญญาที่สุด โดยมีจำนวนเท่ากัน
คือร้อยละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และผู้ปกครองนักเรียน 61 คน เป็นผู้ที่มีวุฒิระดับ
ประถมศึกษามากที่สุดคือ 53 คน คิดเป็นร้อยละ 86.89

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
55 ปีขึ้นไป	0	0	2	10.00	1	12.50	4	6.56	7	5.34
50 - 54	1	2.38	6	30.00	1	12.50	7	11.48	15	11.45
45 - 49	4	9.52	7	35.00	4	50.00	14	22.95	29	22.15
40 - 44	3	7.14	2	10.00	1	12.50	18	29.51	24	18.32
35 - 39	2	4.76	2	10.00	1	12.50	16	26.22	21	16.03
30 - 34	13	30.95	1	5.00	0	0	2	3.28	16	12.21
25 - 29	19	45.25	0	0	0	0	0	0	19	14.50
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

จากตารางที่ 4 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน มีผู้ที่อายุระหว่าง 45 - 49 ปีมากที่สุด คือ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 22.15

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ 42 คน มีผู้ที่อายุระหว่าง 25 - 29 ปี มากที่สุดคือ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 45.25 ผู้นำท้องถิ่น 20 คน มีผู้ที่อายุระหว่าง 45 - 49 ปีมากที่สุด คือ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 กรรมการโรงเรียน 8 คน มีผู้ที่อายุระหว่าง 45 - 49 ปีมากที่สุดคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และผู้ปกครองนักเรียน 61 คน มีผู้ที่อายุระหว่าง 40 - 44 ปี มากที่สุดคือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 29.51

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	ผู้บริหารครู-อาจารย์		ผู้นำท้องถิ่น		กรรมการโรงเรียน		ผู้ปกครองนักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	7	16.67	1	5.00	0	0	0	0	8	6.11
สมรสและอยู่รวมกัน	33	78.57	18	90.00	8	100	58	95.08	117	89.31
หมาย	0	0	0	0	0	0	3	4.92	3	2.29
สมรสแต่แยกกันอยู่	2	4.76	1	5.00	0	0	0	0	3	2.29
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

จากตารางที่ 5 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน สมรสแล้วและอยู่รวมกันจำนวนมากที่สุดคือ 117 คน คิดเป็นร้อยละ 89.31 และเมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่ม ทุกกลุ่มมีผู้ที่สมรสแล้ว และอยู่รวมกันมากที่สุด

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามการนับถือศาสนาปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 131 คน ทุกคนนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามภูมิภาคปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 131 คน เป็นผู้ที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 122 คน คิดเป็นร้อยละ 93.13 ส่วนผู้ที่มีภูมิภาคอื่นในจังหวัดอื่นมีเพียง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.87

สำหรับจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามที่อยู่อาศัยปรากฏตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามตำบลที่อยู่อาศัย

ตำบลที่ อยู่อาศัย	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำบล บ้านดิน	13	30.95	5	25.00	5	62.50	19	31.15	42	32.06
ตำบล สวนเขื่อน	1	2.38	5	25.00	1	12.50	11	18.03	18	13.74
ตำบล ทุ่งไธสง	2	4.76	5	25.00	0	0	19	31.15	26	19.85
ตำบล เหมืองหม้อ	7	16.67	5	25.00	1	12.50	12	19.67	25	19.08
ตำบล อื่นๆ	19	45.24	0	0	1	12.50	0	0	20	15.27
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

*ตำบลอื่น ๆ เป็นตำบลที่อยู่นอกพื้นที่บริการของโรงเรียน

จากตารางที่ 6 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในตำบลบ้านดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนมากที่สุดคือ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 32.06

เมื่อพิจารณายูให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มปรากฏว่าในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ 42 คน มีที่อยู่อาศัยในตำบลอื่น ๆ มากที่สุดคือ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 45.24 ผู้นำท้องถิ่น 20 คนมีที่อยู่อาศัยในตำบลบ้านดิน ตำบลสวนเขื่อน ตำบลทุ่งไธสง และตำบลเหมืองหม้อมากที่สุด โดยมีจำนวนเท่ากันคือตำบลละ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 กรรมการโรงเรียน 8 คน มีที่อยู่อาศัยในตำบลบ้านดินมากที่สุดคือ 5 คนคิดเป็นร้อยละ 62.50 และผู้ปกครองนักเรียน 61 คน มีที่อยู่อาศัยในตำบลบ้านดินและตำบลทุ่งไธสงมากที่สุด โดยมีจำนวนเท่ากันคือตำบลละ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 31.15

ตารางที่ 7 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ระยะทาง	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10 กม. ขึ้นไป	9	21.43	0	0	0	0	0	0	9	6.87
7-9 กม.	8	19.05	0	0	1	12.50	2	2.38	11	8.40
4-6 กม.	4	9.52	6	30.00	1	12.50	15	24.59	26	19.85
1-3 กม.	8	19.05	12	60.00	2	25.00	33	54.10	55	41.98
ต่ำกว่า 1 กม.	13	30.95	2	10.00	4	50.00	11	18.03	30	22.90
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

จากตารางที่ 7 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน เป็นผู้ที่อยู่ห่างจากโรงเรียนเป็นระยะทางระหว่าง 1-3 กม. มากที่สุดคือ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 41.98

เมื่อพิจารณานักเรียนให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ 42 คน อยู่ห่างจากโรงเรียนเป็นระยะทางต่ำกว่า 1 กม. มากที่สุดคือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 30.95 ผู้นำท้องถิ่น 20 คน อยู่ห่างจากโรงเรียนเป็นระยะทางระหว่าง 1-3 กม. มากที่สุดคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 กรรมการโรงเรียน 8 คน อยู่ห่างจากโรงเรียนเป็นระยะทางต่ำกว่า 1 กม. จำนวนมากที่สุดคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และผู้ปกครองนักเรียน 61 คน อยู่ห่างจากโรงเรียนเป็นระยะทางระหว่าง 1-3 กม. มากที่สุดคือ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามการประกอบอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับ ราชการ	42	100	0	0	4	50.00	5	8.20	51	38.93
เกษียณ- กรรม	0	0	12	60.00	3	37.50	29	47.54	44	33.59
ค้าขาย	0	0	7	35.00	0	0	16	26.23	23	17.56
รับจ้าง	0	0	1	5.00	1	12.50	11	18.03	13	9.92
รวม	42	100	20	100	8	100	61	100	131	100

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ 131 คน ประกอบอาชีพ
รับราชการมากที่สุด คือ 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.93

เมื่อพิจารณายูให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มปรากฏว่าในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์
42 คน ทุกคนรับราชการเป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนผู้นำท้องถิ่น 20 คน
ประกอบอาชีพเกษียณกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00
กรรมการโรงเรียน 8 คน รับราชการเป็นอาชีพหลักมากที่สุดคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ
50.00 และผู้ปกครองนักเรียน 61 คน ประกอบอาชีพเกษียณกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุด
คือ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 47.54

ตารางที่ 9 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามการประกอบอาชีพรอง^๑

อาชีพรอง	ผู้บริหาร ครู-อาจารย์		ผู้นำ ท้องถิ่น		กรรมการ โรงเรียน		ผู้ปกครอง นักเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร- กรรม	5	38.46	2	22.22	3	75.00	18	50.00	28	45.16
ค้าขาย	6	46.15	5	55.56	1	25.00	11	30.56	23	37.10
รับจ้าง	2	15.39	2	22.22	0	0	7	19.44	11	17.74
รวม	13	100	9	100	4	100	36	100	62	100

จากตารางที่ 9 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ที่ประกอบอาชีพรองจำนวน 62 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมเป็นอาชีพรองมากที่สุดคือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ 13 คน ประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพรองมากที่สุดคือ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ผู้นำท้องถิ่น 9 คน ประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพรองมากที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 กรรมการโรงเรียน 4 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมเป็นอาชีพรองมากที่สุดคือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 และผู้ปกครองนักเรียน 36 คน ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพรองมากที่สุดคือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

เมื่อพิจารณาผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการอยู่อาศัยในชุมชนปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 89 คน อาศัยอยู่ในชุมชนเกินกว่า 30 ปี มากที่สุดคือ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 83.15 สำหรับผู้บริหารและครู-อาจารย์พิจารณาจากจำนวนปีที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในโรงเรียนและอายุราชการ ปรากฏตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามอายุราชการ และจำนวนปีที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน

จำนวนปี	ผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามอายุราชการ		ผู้บริหารและครู-อาจารย์จำแนกตาม จำนวนปีที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
26 - 30 ปี	3	7.14	0	0
21 - 25 ปี	4	9.52	3	7.14
16 - 20 ปี	2	4.76	3	7.14
11 - 15 ปี	1	2.38	2	4.76
6 - 10 ปี	23	54.77	18	42.86
1 - 5 ปี	9	21.43	16	38.10
รวม	42	100	42	100

จากตารางที่ 10 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู - อาจารย์ 42 คน เป็นผู้ที่มียุราชการระหว่าง 6 - 10 ปี มากที่สุดคือ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 54.77 เมื่อพิจารณาตามจำนวนปีที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ปรากฏว่า เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนี้เป็นเวลาระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวนมากที่สุดคือ 18 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86

สำหรับจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ 42 คน มีผู้ที่มีคาบสอน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 95.24 ไม่มีคาบสอน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.76 จำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์จำแนกตามจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์ ปรากฏตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามจำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์

จำนวนคาบสอนต่อสัปดาห์	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	จำนวน	ร้อยละ
16 - 20 คาบ	29	72.50
11 - 15 คาบ	8	20.00
6 - 10 คาบ	2	5.00
1 - 5 คาบ	1	2.50
รวม	40	100.00

จากตารางที่ 11 ปรากฏว่า ในจำนวนผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีคาบสอน 40 คน เป็นผู้ที่มีการสอนระหว่าง 16 - 20 คาบ มากที่สุดคือ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ของจำนวนผู้มีคาบสอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบด้วยข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือ ในกิจการของโรงเรียนและข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้บริหารจากโรงเรียน จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ และการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่นอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

1. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือ ในกิจการของโรงเรียน

1.1 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ จำนวน 42 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 12 - 15

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
ร่วมมือในกิจการของโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู-อาจารย์

ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน	ผู้บริหารและครู - อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ร่วมเป็นกรรมการ	42	100
2. ร่วมประชุม	42	100
3. บริจาคเงิน	42	100
4. ประชาสัมพันธ์โรงเรียน	38	90.48
5. เป็นวิทยากร	17	40.48
6. ให้ความคิดเห็น	15	35.71
7. บริจาควัสดุสิ่งของ	15	35.71
8. ร่วมตัดสินใจ	13	30.95
9. ร่วมงานที่โรงเรียนจัดขึ้น	11	26.19
10. ร่วมแก้ปัญหา	7	16.67

N = 42

จากตารางที่ 12 ปรากฏว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือในกิจการของโรงเรียน ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้มี 10 ลักษณะ และลักษณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยการเป็นกรรมการ โดยการร่วมประชุม และโดยการบริจาคเงิน (ความถี่ร้อยละ 42 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยการประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่ 38 คิดเป็นร้อยละ 90.48) เรื่องที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยการร่วมแก้ปัญหา (ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 16.67)

จากสารสัมภาษณ์ในรายละเอียดของการมีส่วนร่วมแต่ละลักษณะได้ข้อมูลเพิ่มเติม
ดังนี้

การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ ปรากฏว่า ประชาชนร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน
และกรรมการเฉพาะกิจอื่น ๆ ด้วย การร่วมประชุมเรื่องที่ประชาชนเข้าร่วมประชุมได้แก่
เรื่อง การจัดการเรียนการสอนและเรื่องอื่น ๆ ด้วย โดยเข้าประชุมในฐานะที่เป็นกรรมการ
โรงเรียนและเป็นผู้ปกครองนักเรียน การบริจาคเงินโรงเรียนได้นำเงินที่ได้รับบริจาคไป
ใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและเพื่อประโยชน์ในการอื่นด้วย สำหรับการประชาสัมพันธ์
โรงเรียน ประชาชนใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โดยบอกเล่าต่อ ๆ กันไป

การมีส่วนร่วมโดยการเป็นวิทยากร ประชาชนร่วมเป็นวิทยากรในวิชาการงาน
อาชีพ และวิชาศิลปศึกษา เรื่องที่ประชาชนร่วมเป็นวิทยากรได้แก่ การแกะสลักขัดและ
ผลไม้ การจักสานกระดาษ การทอผ้าไหม การเต้นดนตรีพื้นเมือง และการ
ขับร้องเพลงขอคืนเมือง การบริจาควัสดุสิ่งของให้กับโรงเรียนประชาชนบริจาคเครื่องดนตรี
เครื่องพิมพ์ดีด หักฉม เครื่องรับโทรทัศน์ และดินลูกรัง

การร่วมตัดสินใจเรื่องที่ประชาชนร่วมตัดสินใจได้แก่ การเปิดชั้นเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลาย การซื้อที่ดินเพิ่มเติม การจัดงานของโรงเรียน และการกำหนดอัตราบริจาค
เงินให้กับโรงเรียน การร่วมงานที่โรงเรียนจัดขึ้น งานที่ประชาชนมาร่วมได้แก่ งาน
ทำบุญโรงเรียน งานนิทรรศการทางวิชาการ งานเกษตรแปรรูป และงานการแข่งขันกีฬา
นักเรียนประจำปี ปัญหาที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาได้แก่ ปัญหาความประพฤติ
นักเรียน ปัญหาความปลอดภัยในทรัพย์สินของโรงเรียน และปัญหาการเก็บเงินบริจาคจาก
ผู้ปกครองนักเรียน สำหรับเรื่องที่ประชาชนมีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นได้แก่เรื่อง การจัด
การเรียนการสอนของโรงเรียนและเรื่องอื่น ๆ

การที่โรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือจากประชาชนถึงกอจ่าข้างต้น
ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและครู - อาจารย์ ระบุว่าไม่มีสาเหตุตามตารางที่ 13

ตารางที่ 13 สาเหตุที่ประชาชนมีส่วนร่วมสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือในกิจการของโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู - อาจารย์

สาเหตุที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน	ผู้บริหารและครู - อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. เป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนนี้	20	47.62
2. ต้องการให้โรงเรียนแห่งนี้เจริญเท่าโรงเรียนในเมือง	12	28.57
3. โรงเรียนตั้งอยู่ในท้องถิ่น	9	21.43
4. โรงเรียนขอความร่วมมือไปยังประชาชน	8	19.05
5. ศรัทธาในผู้ก่อตั้งโรงเรียน	6	14.29
6. มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู-อาจารย์กับประชาชน	4	9.53
7. ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา	4	9.53
8. ศรัทธาในผลการสอนและการอบรมนักเรียน	4	9.53
9. ประชาชนได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	2	4.76
10. โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม	1	2.38
11. ถือว่าเป็นเกียรติที่ได้มีส่วนร่วมด้วยโรงเรียน	1	2.38

NI = 42

จากตารางที่ 13 ปรากฏว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ได้ระบุสาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน รวม 11 สาเหตุ สาเหตุที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ เป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนนี้ (ความถี่ 20 คิดเป็นร้อยละ 47.62) รองลงมาได้แก่ความต้องการให้โรงเรียนแห่งนี้เจริญเท่าโรงเรียนในเมือง (ความถี่ 12 คิดเป็นร้อยละ 28.57) ส่วนสาเหตุที่มีผู้ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนยังไม่มีความพร้อมและผู้มีส่วนร่วมถือว่าเป็นเกียรติที่ได้มีส่วนร่วมด้วยโรงเรียน (ความถี่ร้อยละ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.38)

เรื่องที่โรงเรียนควรปฏิบัติเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือจาก
ประชาชนมากขึ้นตามความเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ปรากฏตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ข้อควรปฏิบัติสำหรับโรงเรียนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น จากการ
สัมภาษณ์ผู้บริหารและครู-อาจารย์

ข้อควรปฏิบัติสำหรับโรงเรียน	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ครู-อาจารย์ควรไปร่วมงานของชุมชน	23	54.76
2. โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้	21	50.00
3. โรงเรียนต้องบริการชุมชนให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนทั้ง 4 คำขอ	20	47.62
4. ครู-อาจารย์ต้องเอาใจใส่ต่อการสอนและการอบรมนักเรียน	20	47.62
5. โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ และความเป็นอยู่ของประชาชน	13	30.95
6. มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนและกรรมการโรงเรียน บ่อยครั้งขึ้น	9	21.43
7. ควรมีการจัดตั้งสมาคมครู-ผู้ปกครองขึ้นในโรงเรียน	2	4.76
8. ควรมีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียน	2	4.76
9. ควรให้ความสำคัญต่อผู้ก่อตั้งโรงเรียน	1	2.38
10. ควรปรับปรุงบริเวณโรงเรียนให้สวยงาม	1	2.38

N = 42

จากตารางที่ 14 ปรากฏว่าเรื่องที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าโรงเรียนควรปฏิบัติมี 10
ประการ เรื่องที่ระบุมีความถี่สูงสุดได้แก่ ครู-อาจารย์ควรไปร่วมงานของชุมชน (ความถี่
23 คิดเป็นร้อยละ 54.76) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้
(ความถี่ 21 คิดเป็นร้อยละ 50.00) ส่วนเรื่องที่มีผู้ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่

โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อกิจกรรมโรงเรียน และควรปรับปรุงบริเวณโรงเรียนให้สวยงาม (ความถี่ร้อยละ 1 คิดเป็นร้อยละ 2.38)

การปฏิบัติของผู้บริหารและครู - อาจารย์ที่มีส่วนทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนตามความเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ปรากฏตามตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การปฏิบัติของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือในกิจการของโรงเรียน จาก การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู - อาจารย์

การปฏิบัติของผู้บริหารและครู - อาจารย์	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ร่วมงานของชุมชนทุกครั้ง	26	61.90
2. ช่วยเหลืองานของชุมชนตามความสามารถ	14	33.33
3. ให้ความแนะนำปรึกษาแก่ประชาชน	9	21.43
4. บริการประชาชนที่มาขอรับบริการจากโรงเรียน	9	21.43
5. อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาศึกษาคู่กับโรงเรียน	5	11.90
6. เยี่ยมเยียนนักเรียนและบุคลากรของนักเรียนที่บ้าน	5	11.90
7. ทำหน้าที่การสอนที่ดีและไม่มีความประพฤติกเลียดหาย	4	9.52
8. คัดข้อเชิญประชาชนมาเป็นวิทยากร	2	4.76
9. เป็นกรรมการ เป็นที่ปรึกษาและริเริ่มงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน	2	4.76
10. คัดข้อประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน	2	4.76

จากตารางที่ 15 ปรากฏว่า การปฏิบัติของผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่
 ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าทำให้ประชาชนให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของโรงเรียน
 มี 10 ประการ เรื่องที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่การไปร่วมงานของชุมชนทุกครั้ง
 (ความถี่ 26 คิดเป็นร้อยละ 61.90) รองลงมาได้แก่ การช่วยเหลืองานของชุมชน
 ตามความสามารถ (ความถี่ 14 คิดเป็นร้อยละ 33.33) ส่วนข้อที่มีผู้ระบุโดยมีความถี่
 น้อยที่สุดได้แก่ การศึกษาค้นคว้าประชาชนมาเป็นวิทยากร การเป็นกรรมการ เป็นที่ปรึกษา
 และริเริ่มงานที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน และการศึกษาค้นคว้าประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อ
 ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน (ความถี่ข้อละ 2 คิดเป็นร้อยละ 4.76)

1.2 จากการศึกษาบุคคลที่อยู่นอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการ
 โรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 89 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 16-19

ศูนย์วิทยพัทยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ
ร่วมมือในกิจการของโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น กรรมการ
โรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ลักษณะการมี ส่วนร่วมของ ประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง โรงเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ร่วมเป็น กรรมการ	20	100	8	100	61	100	89	100
2. ร่วมประชุม	20	100	8	100	61	100	89	100
3. บริจาคเงิน	20	100	8	100	61	100	89	100
4. ประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	15	75.00	8	100	33	54.10	56	62.92
5. ร่วมงานที่ โรงเรียน จัดขึ้น	7	35.00	2	25.00	20	32.79	29	32.58
6. ให้ความคิด เห็น	5	25.00	5	62.50	4	6.56	14	15.73
7. บริจาควัสดุ สิ่งของ	4	20.00	3	37.50	4	6.56	11	12.36
8. ร่วมตัดสินใจ	3	15.00	3	37.50	0	0	6	6.74
9. เป็นวิทยากร	0	0	1	12.50	4	6.56	5	5.62
10. ร่วมแก้ปัญหา	2	10.00	2	25.00	0	0	4	4.49

จากตารางที่ 16 ปรากฏว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้
การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของโรงเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้มี 10 ลักษณะ
และลักษณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยอการเป็นกรรมการ

โดยการร่วมประชุม และโดยการบริจาคเงิน (ความถี่ร้อยละ 89 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยการประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่ 56 คิดเป็นร้อยละ 62.92) เรื่องที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การมีส่วนร่วมโดยการร่วมแก้ปัญหา (ความถี่ 4 คิดเป็นร้อยละ 4.49)

เมื่อพิจารณาลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการระบุของผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏว่า ผู้นำท้องถิ่นระบุลักษณะการมีส่วนร่วม 9 ลักษณะ กรรมการโรงเรียนระบุ 10 ลักษณะ และผู้ปกครองนักเรียนระบุ 8 ลักษณะ เรื่องที่ผู้นำท้องถิ่นไม่ใคร่ระบุว่าประชาชนได้มีส่วนร่วมได้แก่ การร่วมเป็นวิทยากร ส่วนเรื่องที่ยุ้ปกครองนักเรียนไม่ใคร่ระบุว่าประชาชนได้มีส่วนร่วมได้แก่ การร่วมตัดสินใจและร่วมแก้ปัญหา

ในจำนวนลักษณะการมีส่วนร่วมที่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละกลุ่มระบุเรื่องี่ผู้นำท้องถิ่นระบุโดยมีความถี่สูงสุดคือ ทุกคนได้แก่ร่วมเป็นกรรมการ ร่วมประชุมและบริจาคเงิน (ความถี่ร้อยละ 20 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 75.00) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ร่วมแก้ปัญหา (ความถี่ 2 คิดเป็นร้อยละ 10.00) เรื่องที่กรรมการโรงเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดคือทุกคนได้แก่การร่วมเป็นกรรมการ ร่วมประชุม บริจาคเงิน และประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่ร้อยละ 8 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่การให้ความคิดเห็น (ความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 62.50) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การร่วมเป็นวิทยากร (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) เรื่องที่ยุ้ปกครองนักเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดคือทุกคนได้แก่การร่วมเป็นกรรมการ ร่วมประชุม และบริจาคเงิน (ความถี่ร้อยละ 61 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่ 33 คิดเป็นร้อยละ 54.10) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การร่วมให้ความคิดเห็น บริจาควัสดุสิ่งของ และเป็นวิทยากร (ความถี่ร้อยละ 4 คิดเป็นร้อยละ 6.56)

จากการสัมภาษณ์ในรายละเอียดของการมีส่วนร่วมแต่ละลักษณะ ได้ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการปรากฏว่า ประชาชนร่วมเป็นกรรมการโรงเรียน และเป็นกรรมการเฉพาะกิจอื่น ๆ ด้วย การร่วมประชุมเรื่องที่ประชาชนเข้าร่วมประชุม เป็นเรื่องการจัดอาคารเรียนการสอน และเรื่องอื่น ๆ ด้วย โดยประชาชนเข้าร่วมในฐานะที่เป็นผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน การบริจาคเงิน โรงเรียน นำเงินบริจาคไปใช้เพื่อสนับสนุนโครงการที่โรงเรียนเสนอในที่ประชุม และเรื่องอื่น ๆ ได้แก่การร่วมทำบุญ การจัดซื้อของรางวัล และเป็นทุนในการจัดงาน สำหรับการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประชาชนใช้วิธีการบอกเล่าต่อ ๆ กันไป

การร่วมงานที่โรงเรียนจัดขึ้น ประชาชนมาร่วมงานทำบุญโรงเรียน งานนิทรรศการทางวิชาการ และงานการแข่งขันกีฬานักเรียนประจำปี การให้ความคิดเห็นเรื่องที่ให้ ความคิดเห็นได้แก่เรื่องการจัดอาคารเรียนการสอนของโรงเรียน และการจัดงานของโรงเรียน การบริจาควัสดุสิ่งของ ประชาชนบริจาคเครื่องดนตรี พักลม เหรียญเงินโบราณ และของรางวัลสำหรับนักศึกษา การร่วมตัดสินใจเรื่องที่ประชาชนร่วมตัดสินใจได้แก่ การซื้อที่ดินเพิ่มเติม และการจัดงานของโรงเรียน การเป็นวิทยากรเรื่องที่ประชาชนเป็นวิทยากรได้แก่ เรื่องการแกะสลักไม้และผลไม้ การทำนายศรีสู่ขวัญ การจัดสานกระติบข้าว สำหรับการร่วมแก้ปัญหาเรื่องที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาได้แก่เรื่องความประพฤติของนักเรียน เรื่องความปลอดภัยในทรัพย์สินของโรงเรียน และเรื่องการเก็บเงินบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน

การที่โรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือจากประชาชนดังกล่าวข้างต้น ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ระบุว่ามิใช่เหตุ ความตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สาเหตุที่ประชาชนมีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการของ
โรงเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียนและบุคลากรของ
นักเรียน

สาเหตุที่ประชาชน มีส่วนร่วมในกิจการ ของโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		บุคลากร นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. เป็นบุคลากร นักเรียนใน โรงเรียนนี้	9	45.00	1	12.50	39	63.93	49	55.06
2. ชุองการให้โรงเรียน แห่งนี้เจริญเท่าโรง- เรียนในเมือง	6	30.00	4	50.00	10	16.39	20	22.47
3. โรงเรียนขอความ ร่วมมือไปยัง ประชาชน	4	20.00	1	12.50	12	19.67	17	19.10
4. โรงเรียนตั้งอยู่ใน ท้องถิ่น	3	15.00	1	12.50	9	14.75	13	14.61
5. ศรัทธาในผลการสอน และการอบรมนักเรียน	3	15.00	1	12.50	7	11.48	11	12.36
6. ศรัทธาในผลอกทั้ง โรงเรียน	1	5.00	3	37.50	2	3.28	6	6.74
7. มีความสัมพันธ์อันดี ระหว่างครู-อาจารย์ กับประชาชน	1	5.00	1	12.50	3	4.92	5	5.62
8. ประชาชนเห็นความ สำคัญของการศึกษา	1	5.00	1	12.50	3	4.92	5	5.62

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สาเหตุที่ประชาชน มีส่วนร่วมในกิจการ ของโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. โรงเรียนให้ความ ช่วยเหลือประชาชน	0	0	1	12.50	1	1.64	2	2.25
10. โรงเรียนยังไม่มี ความพร้อม	1	5.00	1	12.50	0	0	2	2.25
11. เป็นโรงเรียนใน โครงการโรงเรียน มัธยมเพื่อพัฒนา ชนบท	0	0	1	12.50	0	0	1	1.12

จากตารางที่ 17 ปรากฏว่าสาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน
ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้มี 11 สาเหตุ สาเหตุที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ เป็นผู้ปกครองนักเรียน
ในโรงเรียนนี้ (ความถี่ 49 คิดเป็นร้อยละ 55.06) รองลงมาได้แก่ ต้องการให้โรงเรียน
แห่งนี้เจริญเท่าโรงเรียนในเมือง (ความถี่ 20 คิดเป็นร้อยละ 22.47) ส่วนสาเหตุที่มีผู้ระบุ
โดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การที่โรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยม
เพื่อพัฒนาชนบท (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 1.12)

เมื่อพิจารณาสาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน จากการ
ระบุของผู้ให้สัมภาษณ์ปรากฏว่าสาเหตุที่ผู้นำท้องถิ่นระบุไว้ 9 สาเหตุ กรรมการโรงเรียน
ระบุ 11 สาเหตุ และผู้ปกครองนักเรียนระบุ 9 สาเหตุ เรื่องที่ผู้นำท้องถิ่นไม่ได้ระบุว่า
เป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้แก่ โรงเรียนให้ความช่วยเหลือประชาชนและเป็น
โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท ส่วนเรื่องของผู้ปกครองนักเรียนไม่ได้

ระบุไว้ว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้แก่ โรงเรียนยังไม่มีความพร้อม และเป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท

ในจำนวนสาเหตุที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละกลุ่มระบุ เรื่องที่ผู้นำท้องถิ่นระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนนี้ (ความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 45.00) รองลงมาได้แก่ ต้องการให้โรงเรียนแห่งนี้เจริญเท่าโรงเรียนในเมือง (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 30.00) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ศรัทธาในผู้ก่อตั้งโรงเรียน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู - อาจารย์ กับประชาชน ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา และโรงเรียนยังไม่มีความพร้อม (ความถี่ร้อยละ 1 คิดเป็นร้อยละ 5.00) เรื่องที่กรรมการโรงเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ต้องการให้โรงเรียนแห่งนี้เจริญเท่าโรงเรียนในเมือง (ความถี่ 4 คิดเป็นร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่ ศรัทธาในผู้ก่อตั้งโรงเรียน (ความถี่ 3 คิดเป็นร้อยละ 37.50) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ สาเหตุที่เหลือทุกข้อ (ความถี่ร้อยละ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) เรื่องที่ผู้ปกครองนักเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ เป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนนี้ (ความถี่ 39 คิดเป็นร้อยละ 63.93) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนขอความร่วมมือไปยังประชาชน (ความถี่ 12 คิดเป็นร้อยละ 19.67) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนให้ความช่วยเหลือประชาชน (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 1.64)

เรื่องที่โรงเรียนควรปฏิบัติเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น ตามความเห็นของผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ปรากฏตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ข้อควรปฏิบัติสำหรับโรงเรียนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น จากการ
สัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ข้อควรปฏิบัติ สำหรับโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	1. ครู-อาจารย์ควร ไปร่วมงานของ ชุมชน	9	45.00	1	12.50	29	47.54	39
2. โรงเรียนควรประ- ชาสัมพันธ์ใหม่ มากขึ้น	9	45.00	3	37.50	15	24.59	27	30.34
3. ครู-อาจารย์ควร เอาใจใส่ต่อการ สอนและการ อบรมนักเรียน	7	35.00	1	12.50	18	29.51	26	29.21
4. โรงเรียนควรมี กรรมการจาก ประชาชนทุกตำบล	7	35.00	2	25.00	14	22.95	23	25.84
5. โรงเรียนควรออก ปัญหาและความ ต้องการให้ประชาชน โคทราบ	4	20.00	2	25.00	15	24.59	21	23.60
6. โรงเรียนควรมีการ ชุมชนให้ความช่วย เหลือแก่ประชาชน ทั้ง 4 ตำบล	3	15.00	1	12.50	12	19.67	16	17.98

ตารางที่ 18(ต่อ)

ขอควรปฏิบัติ สำหรับโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
7. โรงเรียนที่อุทิศ กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบ อาชีพและความเป็น อยู่ของประชาชน	3	15.00	3	37.50	10	16.39	16	17.98
8. โรงเรียนควรมี การประชุมผู้ ปกครองนักเรียน และกรรมการ โรงเรียนบ่อย ครั้งขึ้น	2	10.00	1	12.50	7	11.48	10	11.24

จากตารางที่ 18 ปรากฏว่า เรื่องที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดว่า โรงเรียนควรปฏิบัติได้แก่ ครู-อาจารย์ควรไปร่วมงานของชุมชน (ความถี่ 39 คิดเป็นร้อยละ 43.82) รองลงมาได้แก่ การที่โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ใหม่มากกว่านี้ (ความถี่ 27 คิดเป็นร้อยละ 30.34) ส่วนเรื่องที่มีผู้ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนควรมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนและกรรมการโรงเรียนบ่อยครั้งขึ้น (ความถี่ 10 คิดเป็นร้อยละ 11.24)

เมื่อพิจารณาเรื่องที่โรงเรียนควรปฏิบัติเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น จากการระบุของผู้ให้สัมภาษณ์รายกลุ่มปรากฏว่า เรื่องที่ผู้นำท้องถิ่นระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ครู-อาจารย์ควรไปร่วมงานของชุมชน และโรงเรียนต้อง

ประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ (ความถี่ร้อยละ 9 คิดเป็นร้อยละ 45.00) รองลงมาได้แก่ครู-อาจารย์ของเขาใจใส่ต่อการสอนและการอบรมนักเรียน และโรงเรียนควรมีกรรมการจากประชาชนทุกตำบล (ความถี่ร้อยละ 7 คิดเป็นร้อยละ 35.00) ส่วนเรื่องทีละบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนควรมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการโรงเรียนบ่อยครั้งขึ้น (ความถี่ 2 คิดเป็นร้อยละ 10.00) เรื่องที่กรรมการโรงเรียนระบุว่า โรงเรียนควรปฏิบัติโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การที่โรงเรียนต้องประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ และโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน (ความถี่ร้อยละ 3 คิดเป็นร้อยละ 37.50) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนควรมีกรรมการจากประชาชนทุกตำบล และโรงเรียนควรออกปัญหาและความต้องการให้ประชาชนได้ทราบ (ความถี่ร้อยละ 2 คิดเป็นร้อยละ 25.00) ส่วนเรื่องทีละบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ เรื่องอื่นที่ไม่ได้ระบุข้างต้นทุกข้อ (ความถี่ร้อยละ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) เรื่องที่ผู้ปกครองนักเรียนระบุว่าโรงเรียนควรปฏิบัติโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ครู-อาจารย์ควรไปร่วมงานของชุมชน (ความถี่ 29 คิดเป็นร้อยละ 47.54) รองลงมาได้แก่ ครู-อาจารย์ของเขาใจใส่ต่อการสอนและการอบรมนักเรียน (ความถี่ 18 คิดเป็นร้อยละ 29.51) ส่วนเรื่องทีละบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนควรมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนและกรรมการโรงเรียนบ่อยครั้งขึ้น (ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 11.48)

การมีส่วนร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในกิจการของโรงเรียน ปรากฏตามตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนของผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำ
ท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ลักษณะการมีส่วนร่วม รวมของผู้ให้ สัมภาษณ์	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. บริจาคเงิน	10	50.00	6	75.00	53	86.89	69	77.53
2. ร่วมประชุม	8	40.00	7	87.50	52	85.25	67	75.28
3. ไปร่วมงาน โรงเรียน	6	30.00	7	87.50	20	32.79	33	37.08
4. ประชาสัมพันธ์ โรงเรียน	10	50.00	7	87.50	12	19.67	29	32.58
5. ร่วมเป็นกรรมการ	3	15.00	8	100	2	3.28	13	14.61
6. ให้ความคิดเห็น	4	20.00	5	62.50	2	3.28	11	12.36
7. ร่วมตัดสินใจ	1	5.00	5	62.50	0	0	6	6.74
8. ร่วมแก้ปัญหา	2	10.00	2	25.00	0	0	4	4.49
9. บริจาควัสดุสิ่งของ	0	0	1	12.50	2	3.28	3	3.37
10. เป็นวิทยากร	0	0	1	12.50	0	0	1	1.12

จากตารางที่ 19 ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์มีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียนรวม
10 ลักษณะ และลักษณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่ามีส่วนร่วมโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การบริจาค
เงิน (ความถี่ 69 คิดเป็นร้อยละ 77.53) รองลงมาได้แก่ การร่วมประชุม (ความถี่
67 คิดเป็นร้อยละ 75.28) ส่วนเรื่องที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่
การเป็นวิทยากร (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 1.12)

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายกลุ่มพบว่า ผู้นำท้องถิ่น
 ระบุว่ามีส่วนร่วม 8 ลักษณะ กรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วม 10 ลักษณะ และผู้ปกครอง
 นักเรียนมีส่วนร่วม 7 ลักษณะ และลักษณะการมีส่วนร่วมที่ผู้นำท้องถิ่นไม่ใคร่ระบุไว้ได้แก่
 การบริจาคสิ่งของและการเป็นวิทยากร ส่วนลักษณะการมีส่วนร่วมที่ผู้ปกครองนักเรียน
 ไม่ใคร่ระบุไว้ได้แก่ การร่วมตัดสินใจร่วมแก้ปัญหา และร่วมเป็นวิทยากร

ในจำนวนลักษณะการมีส่วนร่วมที่ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละกลุ่มระบุเรื่องที่ผู้นำท้องถิ่น
 ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การบริจาคเงิน และการประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่
 ของ 10 คิดเป็นร้อยละ 50.00) รองลงมาได้แก่ การร่วมประชุม (ความถี่ 8 คิด
 เป็นร้อยละ 40.00) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การร่วมตัดสินใจ
 (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 5.00) เรื่องที่กรรมการโรงเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้
 แก่ การร่วมเป็นกรรมการ (ความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ การ
 ร่วมประชุม ไปร่วมงานโรงเรียน และประชาสัมพันธ์โรงเรียน (ความถี่ของ 7 คิด
 เป็นร้อยละ 87.50) ส่วนเรื่องที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การบริจาควัสดุสิ่งของ
 และการเป็นวิทยากร (ความถี่ของ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) เรื่องที่ผู้ปกครองนักเรียน
 ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การบริจาคเงิน (ความถี่ 53 คิดเป็นร้อยละ 86.89)
 รองลงมาได้แก่ การร่วมประชุม (ความถี่ 52 คิดเป็นร้อยละ 85.25) ส่วนเรื่องที่
 ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การร่วมเป็นกรรมการ การให้ความคิดเห็น และการ
 บริจาควัสดุสิ่งของ (ความถี่ของ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.28)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน

2.1 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและ
ครู-อาจารย์ จำนวน 42 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 20 - 22

ตารางที่ 20 กิจกรรมและบริการที่โรงเรียนจัดเพื่อประชาชน จากการสัมภาษณ์
ผู้บริหารและครู-อาจารย์

กิจกรรมและบริการที่โรงเรียนจัดเพื่อประชาชน	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. บริหารแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ	42	100
2. บริการทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน	42	100
3. บริการจำหน่ายสินค้าแก่ประชาชนโดยสหกรณ์โรงเรียน	42	100
4. ให้อบรมวิสกุ อุปกรณ์ของโรงเรียน	42	100
5. ให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	42	100
6. บริการออกเชื่อมโลหะ	34	80.95
7. บริการถ่ายเอกสาร	33	78.57
8. บริการรถยนต์ของโรงเรียน	31	73.81
9. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและศาสนา	25	59.52
10. บริการห้องสมุด	23	54.76
11. บริการส่งเสริมอาชีพ	23	54.76
12. บริการข่าวสารความรู้อื่นๆ	15	35.71
13. กิจกรรมนันทนาการ	13	30.95
14. การช่วยเหลืองานของประชาชนและชุมชน	13	30.95
15. บริการเพื่อสุขภาพอนามัย	6	14.29

จากตารางที่ 20 ปรากฏว่า กิจกรรมและบริการที่โรงเรียนจัดเพื่อประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า โรงเรียนโคจัครวม 15 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุ โดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ บริการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ บริการทุนการศึกษา สำหรับนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน บริการจำหน่ายสินค้าแก่ประชาชนโดยสหกรณ์โรงเรียน ให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน และให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน (ความถี่ร้อยละ 42 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาคือ บริการออกเชื่อมโลหะ (ความถี่ 34 คิดเป็นร้อยละ 80.95) กิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ บริการเพื่อสุขภาพอนามัย (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 14.29)

จากการสัมภาษณ์ในรายละเอียดของกิจกรรมและบริการแต่ละรายการ ได้ ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

บริการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ โรงเรียนโคจัครวมจัดให้กับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมาเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน ส่วนการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพสำหรับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน โรงเรียน จักโดยเชิญวิทยากรมาให้การแนะแนวที่โรงเรียน การจัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ จัดเป็นประจำปีละครั้ง ในเดือนมีนาคมของทุกปี สำหรับบริการทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน โรงเรียนได้รับการอุดหนุนเงินทุนการศึกษาจากหน่วยงานราชการ องค์กร บริษัทห้างร้านเอกชน ซึ่งให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ปีละประมาณ 60 ทุน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 30,000 บาท

บริการจำหน่ายสินค้าแก่ประชาชนโดยสหกรณ์นักเรียน โรงเรียนโคจัครวมจัดกิจกรรมสหกรณ์โดยมีนักเรียนและครู-อาจารย์เป็นผู้ถือหุ้นราคาหุ้นละ 10 บาท ประชาชนได้ใช้บริการโดยมาซื้อสินค้าด้วยตนเองหรือฝากนักเรียนมาซื้อของใช้ที่จำเป็นจากสหกรณ์ ส่วนการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ประชาชนยืมได้แก่ เครื่องขยายเสียง อุปกรณ์ไฟฟ้า (สายและหลอดไฟฟ้า) เครื่องดนตรี อุปกรณ์กีฬา เครื่องครัว โต๊ะเก้าอี้ พัดลม ถ่าน ถ่าน อุปกรณ์ช่าง และตั้งพญาปราบศัตรูพืช การยืม

วัตถุประสงค์ของโรงเรียนของปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนคือ ต้องดีดท้อขอม
เป็นลายลักษณ์อักษร เสียค่าบำรุงบางในบางกรณี และถ้าชำรุดเสียหายต้องซ่อมแซม
ซดใช้ให้อยู่ในสภาพที่คงเดิม สำหรับบริการให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนโค่นัก
การใช้สนามกีฬาของโรงเรียนเพื่อการออกกำลังกาย เพื่อการแข่งขันกีฬา และเพื่อ
การฝึกอบรมทักษะทางกีฬา การใช้หอประชุมโรงเรียนเพื่อการจัดงานแต่งงาน เพื่อ
การประชุมอบรมและรับแขกของกลุ่มแม่บ้านตำบลบ้านดิน และเพื่อการจัดงานหาทุนบำรุง
ชมรมกีฬาของตำบลบ้านดิน การใช้ศาลาประชาคมซึ่งตั้งอยู่ในโรงเรียนเป็นสถานที่ฝึก
อาชีพทอผ้าด้วยจักรทุก และการใช้ที่ดินของโรงเรียนเป็นที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
ตำบลบ้านดิน

บริการรถเชื่อมโลหะ เนื่องจากโรงเรียนมีเครื่องเชื่อมไฟฟ้าและมีครู-
อาจารย์ที่มีความสามารถ จึงได้บริการประชาชนในกรณีที่อยู่ปรกฏที่เป็นเหล็กเกิดชำรุด
นอกจากนี้ครู-อาจารย์กลุ่มหนึ่งได้รับทำโครงเหล็กคอกประตู่ หน้าต่าง รั้ว ใหักับ
ประชาชนในราคาที่ถูกกว่าของตลาด และบริการส่งถึงที่ และคึดคั้งให้ควย สำหรับ
บริการถ่ายเอกสาร เนื่องจากโรงเรียนมีเครื่องถ่ายเอกสารซึ่งได้รับการจัดสรรจาก
งบประมาณของกรมสามัญศึกษา จึงได้บริการแก่ประชาชนโดยคึดคักบริการแค้นละ 2 บาท
ให้บริการทุกวันทำการในเวลาราชการ ส่วนบริการรถยนต์ โรงเรียนโค่นักให้บริการ
แก่ประชาชนในกรณีที่มีการเจ็บป่วยกลางคืน ค้องนำส่งโรงพยาบาล และกรณีกลุ่ม
แม่บ้านในตำบลบ้านดินมีกิจกรรมทัศนศึกษา หรือออกรายการโทรทัศน์ โรงเรียนบริการ
รถยนต์พร้อมคนขับ ผู้ใช้บริการเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายส่วนที่เป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเท่านั้น

กิจกรรมส่งเสริมคือป้วนชรรวม ประเพณี ศาสนา ที่โรงเรียนจัดร่วมกับ
ประชาชนโค่นัก การสอนคนตรีพื้นเมืองโดยครู-อาจารย์ของโรงเรียนให้แก่มหาชิกกลุ่ม
แม่บ้าน การแห่เทียนพรรษา หอกผ้าป่า และจัดงานขันโตก ส่วนบริการห้องสมุด
โรงเรียนให้ประชาชนมาใช้ห้องสมุดของโรงเรียน และบริการที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน
บริเวณศาลาหน้าโรงเรียน ซึ่งยูมาใช้ห้องสมุดของโรงเรียนจะมีค่านักเรียนและคินยู่เกา
ของโรงเรียน จำนวนผู้ใช้บริการไม่แน่นอนประมาณไม่โค่นัก สำหรับที่อ่านหนังสือพิมพ์-
บ้านเนื่องจากถูกห้าอายุอุปกรณ์และหนังสือพิมพ์ จึงยูยเลือกหลังจากจกบริการโค่นักเพียง

สองสัปดาห์เท่านั้น บริการส่งเสริมอาชีพที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้นได้แก่ การทำแปลง
สาธิตในโรงเรียน สอนนักเรียนให้นำความรู้ไปปฏิบัติที่บ้าน นำนักเรียนออกไปสาธิต
การพ่นยาปราบศัตรูพืชในแปลงยาสูบของประชาชน และมีโครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์
โคแก่ สุกร และปลา แก่ประชาชน นอกจากนี้ยังได้จัดฝึกอบรมอาชีพพ่อดาควย
ก็กระดูก ช่วยหาตลาดจำหน่ายยาหอของกลุ่มแม่บ้าน และให้คำปรึกษาในการดำเนิน
กิจการร้านค้าของกลุ่มแม่บ้านควย

บริการข่าวสารความรู้ที่โรงเรียนให้กับประชาชนได้แก่ การปิดประกาศบน
แผ่นป้ายข่าวสารความรู้ในบริเวณโรงเรียน กระจายเสียงความส่าย เบิกข่าวภาค
เช้าทางวิทยุกระจายเสียง ข่าวสารที่จัดบริการแก่ประชาชนเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปและ
เหตุการณ์สำคัญตามโอกาส สำหรับกิจกรรมนันทนาการและการช่วยเหลืองานของ
ประชาชนและชุมชน โรงเรียนได้จัดให้มีมหรสพการแสดงในงานนิทรรศการทางวิชา-
การ จัดการแข่งขันกีฬานักเรียน และเมื่อชุมชนมีงาน โรงเรียนได้จัดวงดนตรีและ
การแสดงของนักเรียนไปร่วม ครู-อาจารย์ ภารโรงของโรงเรียนช่วยเหลืองานของ
ประชาชนและชุมชนโดยการช่วยทอผ้า ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า เขียนตัวหนังสือ ตัดโคม
จัดดอกไม้ และนำวงดนตรี วงดุริยางค์ ของโรงเรียนไปร่วมงานของประชาชนและ
ชุมชน สำหรับบริการเพื่อสุขภาพอนามัย โรงเรียนได้ให้บริการยาสานามัยประจำบ้าน
จากห้องพยาบาลของโรงเรียน แนะนำการป้องกันโรคระบาด และให้ความรู้เรื่อง
สุขภาพอนามัยแก่ประชาชนโดยบอกผ่านทางนักเรียน และครู-อาจารย์ออกไปเยี่ยมบ้าน
นักเรียน

เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมและบริการแก่ประชาชนและชุมชน ผู้ให้สัมภาษณ์
ทุกคนตอบว่า มีทั้งวิธีที่โรงเรียนดำเนินการเองและร่วมสนับสนุนให้หน่วยงานอื่น ตลอดจน
ชุมชนดำเนินการ (ความถี่ 42 คิดเป็นร้อยละ 100) การจัดกิจกรรมและบริการ
ของโรงเรียน ได้มีการสำรวจสภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชนในตำบล
บ้านถิ่น โดยครูผู้ทำหน้าที่ประสานงานชุมชน แต่จากการสำรวจพบว่าประชาชนมีความ
ต้องการนำเพื่อการเกษตรกรรม ซึ่งโรงเรียนไม่สามารถช่วยเหลือได้ และผลการ
สำรวจจึงกล่าว ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน ตอบว่าไม่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมและ

บริการของโรงเรียน (ความถี่ 42 คิดเป็นร้อยละ 100) กล่าวคือ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมและบริการตามที่เห็นว่าสามารถดำเนินการได้โดยไม่คำนึงถึงสภาพ ปัญหา และความต้องการของประชาชนเป็นแนวในการดำเนินการ

สำหรับเหตุผลที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและบริการจากโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะประชาชน ไ้ทราบวาโรงเรียนจัดกิจกรรมและบริการแก่ประชาชน (ความถี่ 36 คิดเป็นร้อยละ 85.71) และประชาชนมีความสะดวกที่จะร่วมกิจกรรมและรับบริการจากโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน และรู้จักกับครู - อาจารย์ในโรงเรียนเป็นการส่วนตัว (ความถี่ 35 คิดเป็นร้อยละ 83.33)

กิจกรรมและบริการจากโรงเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและครู - อาจารย์ ระบุว่า ประชาชนมีส่วนร่วม ปรากฏตามตารางที่ 21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 กิจกรรมและบริการจากโรงเรียนที่ประชาชนมีส่วนร่วม จากการ
สัมภาษณ์ผู้บริหารและครู-อาจารย์

กิจกรรมและบริการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ให้อิมวีตคูปักรณของโรงเรียน	40	95.24
2. ให้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	38	90.48
3. บริการซ่อมแซมโต๊ะ	36	85.71
4. บริการฉายเอกสาร	34	80.95
5. บริการรถยนต์ของโรงเรียน	31	73.81
6. กิจกรรมนันทนาการ	29	69.05
7. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและศาสนา	29	69.05
8. การช่วยเหลืองานของประชาชนและชุมชน	18	42.86
9. บริการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ	18	42.86
10. บริการทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน	16	38.10
11. บริการส่งเสริมอาชีพ	15	35.71
12. บริการข่าวสารความรู้	13	30.95
13. บริการจำหน่ายสินค้าแก่ประชาชนโดยสหกรณ์โรงเรียน	13	30.95

N = 42

จากตารางที่ 21 ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุกิจกรรมและบริการที่ประชาชนมีส่วนร่วม 13 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การให้อิมวีตคูปักรณของโรงเรียน (ความถี่ 40 คิดเป็นร้อยละ 95.24) รองลงมาได้แก่ การให้อาคารสถานที่ของโรงเรียน (ความถี่ 38 คิดเป็นร้อยละ 90.48) กิจกรรม

และบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ บริการข่าวสารความรู้และบริการจำหน่ายสินค้าแก่ประชาชนโดยสหกรณ์โรงเรียน (ความถี่ร้อยละ 13 คิดเป็นร้อยละ 30.95)

จากการสัมภาษณ์ในรายละเอียดของกิจกรรมและบริการแต่ละรายการ ได้ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

การให้มีวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ประชาชนยืมจากโรงเรียน ได้แก่ โต๊ะเก้าอี้ ยามาน เครื่องครัว เครื่องเสียง เครื่องดนตรี อุปกรณ์ไฟฟ้า (สายและหลอดไฟฟ้า) การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ประชาชนมาใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนช่วยการใช้อาคารศาลาประชาคมเพื่อฝึกอบรมอาชีพทอดผ้าด้วยกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในบริเวณโรงเรียน ใ้ห้ขอประชุมโรงเรียนเพื่อการจัดงานแต่งงานจัดงานหาทุนบำรุงชมรมกีฬาของตำบล และใช้เป็นที่ประชุมและรับแขกของกลุ่มแม่บ้าน และใช้สนามกีฬาของโรงเรียนเพื่อการเล่นกีฬาและแข่งขันกีฬาบริการออกเชื่อมโลหะ ประชาชนมาใช้บริการเพื่อการซ่อมแซมอุปกรณ์ที่เป็นเหล็กโค่นัก คันไถ ประตุ๊ควักและมาจางครุ-อาจารย์ทำโครงเหล็กที่ประตูหน้าทาง รั้ว การฉายเอกสารประชาชนมาใช้บริการเพื่อฉายสไลด์เอกสารประกอบการสมัครงาน สมัครเรียน และประกอบการออกหลักฐานที่ดิน โรงเรียนคิดค่าบริการแต่ละ 2 บาท บริการรถยนต์ของโรงเรียน ประชาชนมาใช้บริการรถที่เจ็บป่วยในเวลากลางคืนต้องนำส่งโรงพยาบาล และกรณีที่กลุ่มแม่บ้านจะออกไปประกอบกิจกรรม ผู้ใช้บริการต้องออกค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง

กิจกรรมนันทนาการ เมื่อโรงเรียนจัดงานจะมีการแสดงมหรสพให้ประชาชนได้ชม นอกจากนี้เมื่อชุมชนมีงาน โรงเรียนจัดดนตรีและการแสดงของนักเรียนไปร่วมกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โรงเรียนร่วมกับประชาชนจัดงานแห่เทียนพรรษา ทอดผ้าป่า และจัดงานรับโตก การช่วยเหลืองานของประชาชนและชุมชน เมื่อประชาชนและชุมชนมีงาน ครู-อาจารย์ ภารโรงของโรงเรียนไปช่วยงานโดยช่วยจักคอกไม้ ทำอาหาร ท่อไฟ ทักคั้งเครื่องขยายเสียง เล่นดนตรี ตักโหม เขียนตัวหนังสือ และถ่ายรูป

บริการแนะแนวการศึกษาต่อ โรงเรียนจัดสำหรับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการจัดโรงเรียนจัดปีละครั้งในเดือนมีนาคม มีผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมงานด้วย ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดีแต่ยากจน โรงเรียนมีทุนการศึกษาประมาณปีละ 60 ทุน มูลค่าประมาณ 30,000 บาท การพิจารณาจัดสรรให้กับนักเรียนมีคณะกรรมการประกอบด้วยครู-อาจารย์พิจารณาให้ทุนแก่นักเรียนเรียนดี ความประพฤติดี แต่ยากจน บริการส่งเสริมอาชีพโรงเรียนส่งเสริมอาชีพพหุอย่างโดยร่วมกับพัฒนาชุมชนประจำตำบล และวิทยากรจากกองบริการอุตสาหกรรมภาคเหนือ นอกจากนี้ยังโค่นำแปลงสาธิต และมีโครงการเพาะพันธุ์ปลา และอุตสาหกรรมจำหน่ายผักแก่ประชาชน บริการข่าวสารความรู้ โรงเรียนจัดทำป้ายประกาศข่าวสารความรู้ภายในบริเวณโรงเรียน นอกจากนี้ยังกระจายเสียงข่าวภาคเช้าให้กับประชาชนโค่นรับฟังด้วย สำหรับบริการจำหน่ายสินค้าแก่ประชาชนโดยสหกรณ์โรงเรียน กิจกรรมสหกรณ์ของโรงเรียนมีนักเรียนและครู-อาจารย์เป็นผู้ถือหุ้นจำหน่ายเครื่องเขียน แขนงเรียน เครื่องอุปโภค บริโภค ประชาชนฝากนักเรียนมาซื้อโค่นจากโรงเรียน

การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและบริการแก่ประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและครู - อาจารย์ ส่วนใหญ่ตอบว่า โค่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและบริการ (ความถี่ 33 คิดเป็นร้อยละ 78.57) ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและบริการ ซึ่งระบุโดยผู้ให้สัมภาษณ์ที่ตอบว่ามีส่วนร่วม ปรากฏตามตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและบริการแก่ประชาชน
จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู - อาจารย์ ที่มีส่วนร่วม

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและบริการ แก่ประชาชน	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนตามความสามารถ และความถนัดของตนเอง	16	48.48
2. ศึกษาค้นคว้างานอันช่วยความสะดวกแก่ประชาชนใน ฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ เป็นครูเวร และเป็นผู้รับผิดชอบ ตามหน้าที่	16	48.48
3. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาร่วมกิจกรรมและรับบริการ จากโรงเรียน	7	21.21
4. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ประชาชน	5	15.15
5. เป็นวิทยากร เป็นผู้ฝึกสอน และให้การอบรมร่วมกับ หน่วยงานอื่น	4	12.12
6. สนับสนุนให้ครู - อาจารย์ไปร่วมกิจกรรมและจัดบริการ แก่ประชาชน	2	6.06

N = 33

จากตารางที่ 22 ปรากฏว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
และบริการแก่ประชาชน ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้มี 6 ลักษณะ เรื่องที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุด
คือ การช่วยเหลือและบริการแก่ประชาชนตามความสามารถและความถนัดของตนเอง

และศึกษาค้นคว้างานอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ เป็นครูเวร และเป็นผู้รับผิดชอบทบทวนหน้าที่ (ความถี่ร้อยละ 16 คิดเป็นร้อยละ 48.48) รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาร่วมกิจกรรมและรับบริการจากโรงเรียน (ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 21.21) ส่วนเรื่องที่ทำให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดคือ การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ไปร่วมกิจกรรมและจัดบริการแก่ประชาชน (ความถี่ 2 คิดเป็นร้อยละ 6.06)

2.2 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่นอกโรงเรียนไค้แก้ว ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 89 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 23-25

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 กิจกรรมและบริการที่ประชาชนได้รับจากโรงเรียนจากการสัมภาษณ์
ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

รายการกิจกรรมและ บริการที่ประชาชนได้ รับจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การใช้อาคาร สถานที่ของ โรงเรียน	11	55.00	8	100	31	50.82	50	56.18
2. กิจกรรมนันทนา- การ	11	55.00	6	75.00	30	49.18	47	52.81
3. การแนะแนวการ การศึกษาต่อและ อาชีพ	3	15.00	5	62.50	38	62.30	46	51.69
4. การซื้อสินค้าจาก สหกรณ์โรงเรียน	8	40.00	3	37.50	35	57.38	46	51.69
5. ทุนการศึกษาสำหรับ นักเรียนเรียนดี แต่ยากจน	8	40.00	5	62.50	32	52.46	45	50.56
6. การใช้รถยนต์ ของโรงเรียน	3	15.00	5	62.50	19	31.15	27	30.34
7. การยืมวัสดุอุปกรณ์ ของโรงเรียน	4	20.00	6	75.00	17	27.87	27	30.34
8. กิจกรรมส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีศาสนา	7	35.00	6	75.00	11	18.03	24	26.97

ตารางที่ 23 (ต่อ)

รายการกิจกรรมและ บริการที่ประชาชนได้ รับจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N. = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. การให้บริการ ออกเชื่อมโลหะ	3	15.00	4	50.00	15	24.59	22	24.72
10. การให้บริการ ถ่ายเอกสาร	1	5.00	3	37.50	16	26.23	20	22.47
11. การส่งเสริมอาชีพ	5	25.00	3	37.50	10	16.39	18	20.22
12. การช่วยเหลืองาน งานประชาชนและ ชุมชน	5	25.00	4	50.00	9	14.75	18	20.22
13. บริการข่าวสาร ความรู้ทั่วไป	2	10.00	1	12.50	10	16.39	13	14.61

จากตารางที่ 23 ปรากฏว่า กิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่า ประชาชนได้รับจากโรงเรียนมี 13 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน (ความถี่ 50 คิดเป็นร้อยละ 56.18) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ (ความถี่ 47 คิดเป็นร้อยละ 52.81) กิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ บริการข่าวสารความรู้ทั่วไป (ความถี่ 13 คิดเป็นร้อยละ 14.61)

เมื่อพิจารณากิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปรากฏว่า กิจกรรมและบริการที่ผู้นำท้องถิ่นระบุว่าประชาชนมีส่วนร่วมโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่การใช้อาคารสถานที่

ของโรงเรียน และกิจกรรมนันทนาการ (ความถี่ร้อยละ 11 คิดเป็นร้อยละ 55.00) รองลงมาได้แก่ การซื้อสินค้าจากสหกรณ์โรงเรียน และทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน เรียนดีแต่ยากจน (ความถี่ร้อยละ 8 คิดเป็นร้อยละ 40.00) กิจกรรมและบริการ ที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การให้บริการถ่ายเอกสาร (ความถี่ 1 คิดเป็น ร้อยละ 5.00) กิจกรรมและบริการที่กรรมการโรงเรียนระบุว่า ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีความถี่สูงสุดได้แก่การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน (ความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ การยืมวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน และ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีศาสนา (ความถี่ร้อยละ 6 คิดเป็นร้อยละ 75.00) กิจกรรมและบริการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ บริการข่าวสารความรู้ทั่วไป (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) กิจกรรมและบริการที่ผู้ปกครองนักเรียนระบุว่าประชาชน มีส่วนร่วมโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การแนะนำการศึกษาต่อและอาชีพ (ความถี่ 38 คิดเป็นร้อยละ 62.30) รองลงมาได้แก่ การซื้อสินค้าจากสหกรณ์โรงเรียน (ความถี่ 35 คิดเป็นร้อยละ 57.38) กิจกรรมและบริการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การช่วยเหลืองานของประชาชนและชุมชน (ความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 14.75)

จากการสัมภาษณ์ในรายละเอียดของกิจกรรมและบริการแต่ละรายการ ได้ ข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ประชาชนใช้อาคารศาลาประชาคมเพื่อ การฝึกอบรมอาชีพของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน ใช้สถานที่ของโรงเรียนเป็นที่ตั้งศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กของตำบลบ้านดิน ใช้หอประชุมโรงเรียนเพื่อประกอบกิจกรรมของกลุ่ม แม่บ้าน และจัดวงดนตรี งาน กิจกรรมนันทนาการ ประชาชนร่วมกิจกรรมนันทนาการที่ โรงเรียนเมื่อมีงานนิทรรศการ และโรงเรียนจัดวงดนตรี และการแสดงของนักเรียน มาร่วมงานของชุมชน การแนะนำการศึกษาต่อและอาชีพ ประชาชนได้รับบริการแนะนำ การศึกษาต่อและอาชีพที่โรงเรียนจัดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะเข้าเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน และสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ โรงเรียนที่จบการศึกษา การซื้อสินค้าจากสหกรณ์โรงเรียนประชาชนซื้อเครื่องเขียน แขนงเรียน เสื้อผ้า และของใช้เบ็ดเตล็ดจากสหกรณ์ของโรงเรียน ทุนการศึกษาสำหรับ

นักเรียนเรียนดีแต่ยากจน โรงเรียนคัดเลือกนักเรียนเรียนดี ความประพฤติดีแต่ยากจน ให้อุปการะของโรงเรียน เมื่อมีการพิจารณาให้ทุนนักเรียน ครู-อาจารย์จะตรวจสอบ สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนที่บ้าน

การใช้รถยนต์ของโรงเรียน กรณีที่มีการเจ็บป่วยในเวลากลางคืนประชาชน ไปขอใช้รถยนต์ของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนบริการรถยนต์และคนขับให้ ผู้ขอใช้ออกค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง นอกจากนี้เมื่อสมาชิกกลุ่มแม่บ้านมีกิจกรรมกีฬารถของโรงเรียน ไปด้วย การยืมวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน เมื่อประชาชนและชุมชนมีงานของใช้ไม่พอ และไม่สามารถยืมจากวัดใดเนื่องจากมีหลายงานพร้อมกัน ประชาชนไปขอยืมจากโรงเรียน โดยต้องขอยืมเป็นลายลักษณ์อักษรกับเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน เมื่อสูญหายชำรุดต้องซ่อมแซม รับผิดชอบอยู่ในสภาพเดิม และเสียค่าบำรุงบางครั้ง กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและศาสนา โรงเรียนมีเทียนพรรษาวาดยวักที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนทุกปี ประชาชนไปร่วมงานกับโรงเรียน นอกจากนี้ศิษย์เก่าของโรงเรียนจัดงานทอดผ้าป่า หาเงินบำรุงวัดบ้านถิ่นด้วย

การใช้บริการรถเชื่อมโลหะ เมื่ออุปกรณ์ที่เป็นเหล็กเช่น คันไถ ชำรุด ประชาชนไปขอให้ครู-อาจารย์ซ่อมแซมให้ นอกจากนี้โรงเรียนโคช่วยซ่อมแซมประตูรั้ว ประตูโรงเรียนและรับทำโครงเหล็กค้ำ ประตู หน้าต่างและรั้วในราคาถูกกว่าท้องตลาด การใช้บริการถ่ายเอกสารของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนมีเครื่องถ่ายเอกสารและ คัดคำบริการแผ่นละ 2 บาท ซึ่งถูกกว่าท้องตลาด เมื่อประชาชนต้องการใช้บริการ ครู- อาจารย์ที่เป็นเจ้าหน้าที่จัดทำใบบัญชีทุกวันเว้นวันหยุดราชการ ในเวลาราชการ การส่งเสริมอาชีพ โรงเรียนมีแปลงสาธิตปลูกผักและพืชไร่ นอกจากนี้ยังสอนให้นักเรียนนำไปปฏิบัติที่บ้านได้แก่ การเลี้ยงไก่กระหนงและการปลูกพืช และโรงเรียนส่งเสริมอาชีพ ทอผ้าที่สาธิตประชาคมในบริเวณโรงเรียนด้วย การช่วยเหลืองานของประชาชนและ ชุมชน เมื่อประชาชนและชุมชนมีงาน ครู-อาจารย์ ภารโรง ช่วยค่อไฟ ทักกิ่งเครื่อง ขยายเสียง เอนคนตรี จัดดอกไม้ ทำอาหาร เขียนตัวหนังสือ ตักโพน และ ถวายรูปให้กับงานของประชาชนและชุมชนด้วย สำหรับบริการข่าวสารความรู้ ประชาชน

ได้รับข่าวสารการรับสมัครซึ่งโรงเรียนบอกมาทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบอกปาก
กับนักเรียนมายังผู้ปกครองนักเรียน

ในการจัดกิจกรรมและบริการแก่ประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบว่า โรงเรียน
ได้สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน (ความถี่ 27 คิดเป็นร้อยละ
64.29) โดยครูผู้ประสานงานชุมชนและนักเรียน ได้ร่วมกันทำการสำรวจเฉพาะตำบล
บ้านถิ่นเท่านั้น ผลการสำรวจพบว่า ประชาชนต้องการน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งโรงเรียน
ไม่สามารถดำเนินการให้ความช่วยเหลือได้ และผลของการสำรวจสภาพปัญหาและ
ความต้องการของประชาชนไม่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมและบริการที่ประชาชนได้
รับจากโรงเรียน (ความถี่ 89 คิดเป็นร้อยละ 100) กล่าวคือโรงเรียนจัดกิจกรรม
และบริการตามที่โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ โดยไม่คำนึงถึง สภาพ ปัญหา และ
ความต้องการของประชาชนเป็นแนวในการดำเนินการ

สำหรับเหตุผลที่ประชาชนร่วมกิจกรรมและรับบริการจากโรงเรียน มีผู้ให้
สัมภาษณ์ตอบคำถามนี้ 46 คน เหตุผลที่ระบุไว้โดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การที่ประชาชน
มีความสะดวกในการที่จะรับบริการจากโรงเรียน (ความถี่ 31 คิดเป็นร้อยละ 67.39)
รองลงมาได้แก่ การที่ทราบว่าโรงเรียนจัดกิจกรรมและรับบริการเพื่อประชาชน (ความถี่
15 คิดเป็นร้อยละ 32.61)

เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน ผู้ให้
สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ได้ตอบว่า ผู้
ให้สัมภาษณ์ร่วมกิจกรรมและรับบริการจากโรงเรียนในรายการต่าง ๆ ตามตารางที่ 24

ตารางที่ 24 กิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับจากโรงเรียนจากการสัมภาษณ์
ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

กิจกรรมและบริการ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ รับจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	1. การซื้อสินค้าจาก สหกรณ์โรงเรียน	0	0	3	37.50	35	57.38	38
2. กิจกรรมนันทนาการ	8	40.00	6	75.00	18	29.51	32	35.96
3. การใช้อาคาร สถานที่ของ โรงเรียน	6	30.00	4	50.00	20	32.79	30	33.71
4. การแนะแนวการ ศึกษาต่อและอาชีพ	0	0	3	37.50	19	31.15	22	24.72
5. การช่วยเหลืองาน ของประชาชน และชุมชน	5	25.00	2	25.00	9	14.75	16	17.98
6. กิจกรรมส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและ ศาสนา	5	25.00	3	37.50	7	11.48	15	16.85
7. การยืมวัสดุอุปกรณ์ ของโรงเรียน	4	20.00	3	37.50	7	11.48	14	15.73
8. บริการถ่ายเอกสาร	1	5.00	2	25.00	11	18.03	14	15.73
9. บริการข่าวสาร ความรู้ทั่วไป	2	10.00	1	12.50	10	16.39	13	14.61

ตารางที่ 24 (ต่อ)

กิจกรรมและบริการ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ รับจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
10. ทุนการศึกษา สำหรับนักเรียน เรียนดีแต่ยากจน	0	0	0	0	6	9.84	6	6.74
11. การใช้รถยนต์ของ โรงเรียน	2	10.00	1	12.50	2	3.28	5	5.62
12. บริการซ่อมแซม โต๊ะ	0	0	0	0	4	6.56	4	4.49
13. การส่งเสริมอาชีพ	0	0	0	0	3	4.92	3	3.37

จากตารางที่ 24 ปรากฏว่ากิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่าได้รับจากโรงเรียนมี 13 รายการ เรื่องที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุด ได้แก่ การซื้อสินค้าจากสหกรณ์โรงเรียน (ความถี่ 38 คิดเป็นร้อยละ 42.70) รองลงมาได้แก่ การร่วมกิจกรรมนันทนาการ (ความถี่ 32 คิดเป็นร้อยละ 35.96) ส่วนกิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพ (ความถี่ 3 คิดเป็นร้อยละ 3.37)

เมื่อพิจารณากิจกรรมและบริการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปรากฏว่า ผู้นำท้องถิ่นระบุว่ามีจำนวน 8 รายการ และรายการที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ (ความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 40.00) รองลงมาได้แก่ การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 30.00) รายการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ บริการถ่ายเอกสาร (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 5.00) สำหรับรายการที่ผู้นำท้องถิ่นไม่ได้ระบุไว้ได้แก่ การซื้อสินค้าจากสหกรณ์โรงเรียน การแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ

ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดี แต่ยากจน บริการออกเชื่อมโลหะ และการส่งเสริมอาชีพ กรรมการโรงเรียนระบุว่ามีส่วนร่วม 10 รายการ และรายการที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาได้แก่ การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน (ความถี่ 4 คิดเป็นร้อยละ 50.00) รายการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ บริการข่าวสารความรู้ทั่วไป และการใช้รถยนต์ของโรงเรียน (ความถี่ขอละ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) สำหรับรายการที่กรรมการโรงเรียนไม่ใคร่ระบุไว้ได้แก่ ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนดี แต่ยากจน บริการออกเชื่อมโลหะ และการส่งเสริมอาชีพ ผู้ปกครองนักเรียนระบุว่ามีส่วนร่วม 13 รายการ และรายการที่ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การซื้อสินค้าจากสหกรณ์โรงเรียน (ความถี่ 35 คิดเป็นร้อยละ 57.38) รองลงมาได้แก่ การแนะนำการศึกษาต่อและอาชีพ (ความถี่ 19 คิดเป็นร้อยละ 31.15) รายการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การใช้รถยนต์ของโรงเรียน (ความถี่ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.28)

ในการจัดกิจกรรมและบริการของโรงเรียน ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ระบุว่า ประชาชนต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมและบริการตามตารางที่ 25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 กิจกรรมและบริการที่ประชาชนต้องการให้โรงเรียนจัดเพื่อประชาชน
จากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

รายการกิจกรรมและ บริการที่ประชาชน ต้องการให้โรงเรียน จัดเพื่อประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ส่งเสริมอาชีพ ของประชาชน	12	60.00	7	87.50	33	54.10	52	58.43
2. ทิศกอบประสานงาน กับหน่วยงานอื่น เพื่อให้ความช่วย เหลือประชาชน	10	50.00	6	75.00	31	50.82	47	52.81
3. บริการข่าวสาร ความรูแก่ประชาชน	10	50.00	5	62.50	30	49.18	45	50.56
4. ส่งเสริมการศึกษา ผู้ใหญ่และเด็ก อาชีพระยะสั้น	6	30.00	4	50.00	30	49.18	40	44.94
5. ให้ทุนการศึกษาแก่ นักเรียนยากจน	6	30.00	4	50.00	28	45.90	38	42.70
6. ครู-อาจารย์ออกไปเยี่ยมเยียนและ ร่วมงานกับ ประชาชนในชุมชน	5	25.00	3	37.50	30	49.18	38	42.70
7. ครูอาจารย์ช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษา กิจกรรมของชุมชน	5	25.00	5	62.50	26	42.62	36	40.45

ตารางที่ 25 (ต่อ)

รายการกิจกรรมและ บริการที่ประชาชน ต้องการให้โรงเรียน จัดเพื่อประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8. ครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำท้องถิ่นและ ผู้ปกครองนักเรียน ควรมีโอกาส พบปะกัน	5	25.00	4	50.00	24	39.34	33	37.08
9. ขยายชั้นเรียนใน ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	6	30.00	5	62.50	10	16.39	31	34.83
10. ขยายบริการของ โรงเรียนให้ครอบคลุม พื้นที่บริการ ของโรงเรียน ทั้ง 4 ตำบล	9	45.00	3	37.50	16	26.23	28	31.46

จากตารางที่ 25 ปรากฏว่า กิจกรรมและบริการของโรงเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์
ระบุว่าประชาชนต้องการให้โรงเรียนจัดเพื่อประชาชนมี 10 รายการ เรื่องที่ระบุโดยมี
ความถี่สูงสุดได้แก่ การส่งเสริมอาชีพของประชาชน (ความถี่ 52 คิดเป็นร้อยละ
58.43) รองลงมาได้แก่การติดต่อกับประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือ
ประชาชน (ความถี่ 47 คิดเป็นร้อยละ 52.81) ส่วนกิจกรรมและบริการที่ผู้ให้
สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การขยายบริการของโรงเรียนให้ครอบคลุม
พื้นที่บริการของโรงเรียนทั้ง 4 ตำบล (ความถี่ 28 คิดเป็นร้อยละ 31.46)

เมื่อพิจารณากิจกรรมและบริการของโรงเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุ ปรากฏว่า กิจกรรมและบริการที่ผู้นำท้องถิ่นระบุว่า ประชาชนต้องการให้โรงเรียนจัดเพื่อประชาชน โดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การส่งเสริมอาชีพของประชาชน (ความถี่ 12 คิดเป็นร้อยละ 60.00) รองลงมาได้แก่ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ ความช่วยเหลือประชาชน และบริการข่าวสารความรู้แก่ประชาชน (ความถี่ร้อยละ 10 คิดเป็นร้อยละ 50.00) กิจกรรมและบริการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ครู- อาจารย์ออกไปเยี่ยมเยียนและร่วมงานกับประชาชนในชุมชน ครู - อาจารย์ช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษากิจกรรมของชุมชน และครู - อาจารย์ กรรมการโรงเรียน ผู้นำท้องถิ่น และผู้ปกครองนักเรียน ควรมีโอกาสพบปะกัน (ความถี่ร้อยละ 5 คิดเป็น ร้อยละ 25.00) กิจกรรมและบริการที่กรรมการโรงเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพของประชาชน (ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 87.50) รองลงมาได้แก่ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ความช่วยเหลือ ประชาชน (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 75.00) กิจกรรมและบริการที่ระบุโดยมี ความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ครู - อาจารย์ออกไปเยี่ยมเยียนและร่วมงานกับประชาชนใน ชุมชน และการขยายบริการของโรงเรียนให้ครอบคลุมพื้นที่บริการของโรงเรียนทั้ง 4 ตำบล (ความถี่ร้อยละ 3 คิดเป็นร้อยละ 37.50) กิจกรรมและบริการที่ผู้ปกครอง นักเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ การส่งเสริมอาชีพของประชาชน (ความถี่ 33 คิดเป็นร้อยละ 54.10) รองลงมาได้แก่ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน (ความถี่ 31 คิดเป็นร้อยละ 50.82) กิจกรรม และบริการที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ การขยายชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย (ความถี่ 10 คิดเป็นร้อยละ 16.39)

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วยปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียน ประชาชน และอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียนไค้แก ผู้บริหารและครู - อาจารย์ และการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่นอกโรงเรียนไค้แก ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

1. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกิดจากโรงเรียน

1.1 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียนไค้แก ผู้บริหารและครู - อาจารย์ จำนวน 42 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู - อาจารย์

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียน	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญต่องานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	39	92.86
2. โรงเรียนไม่ใส่ใจแจ้งให้ประชาชนทราบบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	37	88.10
3. โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน	35	83.33
4. โรงเรียนไม่ไ้ประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน	35	83.33
5. โรงเรียนเน้นงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเฉพาะตำบลที่โรงเรียนตั้งอยู่	30	71.43

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียน	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
6. โรงเรียนไม่ได้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่ทำงาน ในชุมชน	29	69.05
7. โรงเรียน ไม่ได้ทำการสำรวจชุมชน	27	64.29
8. อัตรากำลังครู-อาจารย์ของโรงเรียนไม่พอเพียงใน การปฏิบัติงาน	26	61.90
9. โรงเรียนไม่ได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับงานด้านการ บริการชุมชนเท่าที่ควร	25	59.52
10. ครู-อาจารย์ไม่มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน	20	47.62
11. ครู-อาจารย์ไม่มีเวลาร่วมงานกับชุมชนเพราะมีภาระ หน้าที่ในการสอน มีภาระครอบครัวและพักอาศัยอยู่ไกล จากโรงเรียน	19	45.24
12. ครู-อาจารย์ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	17	40.48
13. ครู-อาจารย์ไม่มีความรู้ความเข้าใจในงานพัฒนาชุมชน	15	35.71
14. ครู-อาจารย์ขาดทิศทางและเป้าหมายการทำงานที่แน่นอน	13	30.95
15. โรงเรียนไม่มีการวางแผนระยะยาว: ขาดความต่อเนื่องใน การทำงาน	3	7.14

จากตารางที่ 26 ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียนรวม 15 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญต่องานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ความถี่ 39 คิดเป็นร้อยละ 92.86) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่ใส่ใจให้ประชาชนทราบบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน (ความถี่ 37 คิดเป็นร้อยละ 88.10) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนไม่มีการวางแผนระยะยาว จากความต่อเนื่องในการทำงาน (ความถี่ 3 คิดเป็นร้อยละ 7.14)

1.2 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่นอกโรงเรียนได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 89 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียน

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. โรงเรียนไม่ใส่ใจให้ประชาชน ทราบบทบาท หน้าที่ของ โรงเรียน	16	80.00	6	75.00	43	70.49	65	73.03
2. โรงเรียนไม่คู่ ประชาสัมพันธ์กิจการ ของโรงเรียน	15	75.00	2	25.00	40	65.57	57	64.04

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3. โรงเรียนไม่มี กรรมการโรงเรียน อยู่ในทุกตำบลที่ เป็นพื้นที่บริการ ของโรงเรียน	11	55.00	8	100	33	54.10	52	58.43
4. โรงเรียนไม่ใช้ ความสำคัญของผู้นำ ท้องถิ่น กรรมการ โรงเรียน และผู้ ปกครองนักเรียน	9	45.00	3	37.50	29	47.54	41	46.07
5. โรงเรียนไม่ได้บอก ความทองการของ โรงเรียนให้ ประชาชนทราบ	7	35.00	4	50.00	29	47.54	40	44.94
6. โรงเรียนไม่ทราบ สภาพปัญหาและความ ทองการของประชา- ชนในชุมชน	13	65.00	5	62.50	21	34.43	39	43.82
7. โรงเรียนเป็นสถานที่ ราชการมีระเบียบ วิธีการที่ทำให้อาสา- ชนติดต่อกับโรงเรียน ได้ยาก	4	20.00	4	50.00	27	44.26	35	39.33

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุน อยู่แล้วไม่จำเป็น ที่ประชาชนจะ ต้องให้ความช่วยเหลือ	5	25.00	3	37.50	25	40.98	33	37.08
9. ครู-อาจารย์ไม่มี เวลารวมงานกับชุมชน เพราะมีภาระ หน้าที่ในการสอน มีการดูครอบครัว และอยู่ไกลจาก โรงเรียน	10	50.00	7	87.50	12	19.67	29	32.58
10. ครู-อาจารย์ไม่ได้ มาร่วมงานกับชุมชน ทำให้ไม่รู้จักกัน เคยกัน	3	15.00	5	62.50	19	31.15	27	30.34
11. การที่ประชาชนไป ขอรับบริการจาก โรงเรียนบางครั้ง ไม่สะดวกเพราะ เจ้าหน้าที่ไม่อยู่	5	25.00	3	37.50	19	31.15	27	30.34

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากโรงเรียน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
12.โรงเรียนให้ความสำคัญต่อพื้นที่บริการของโรงเรียนเฉพาะตำบลที่โรงเรียนตั้งอยู่เท่านั้น	12	60.00	2	25.00	5	8.20	19	21.35

จากตารางที่ 27 ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียนรวม 12 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ โรงเรียนไม่ใส่ใจแจ้งให้ประชาชนทราบบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน (ความถี่ 65 คิดเป็นร้อยละ 73.03) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่แจ้งประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน (ความถี่ 57 คิดเป็นร้อยละ 64.04) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนให้ความสำคัญต่อพื้นที่บริการของโรงเรียนเฉพาะตำบลที่โรงเรียนตั้งอยู่เท่านั้น (ความถี่ 19 คิดเป็นร้อยละ 21.35)

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากโรงเรียนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้นำท้องถิ่นระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ โรงเรียนไม่ใส่ใจแจ้งให้ประชาชนทราบบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน (ความถี่ 16 คิดเป็นร้อยละ 80.00) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่แจ้งประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน (ความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 75.00) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ครู - อาจารย์ ไม่ได้มาร่วมงานกับชุมชนทำให้ไม่รู้จักคุ้นเคยกัน (ความถี่ 3 คิดเป็นร้อยละ 15.00) กรรมการโรงเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ โรงเรียนไม่มีกรรมการโรงเรียนอยู่ในทุกตำบลที่เป็นพื้นที่

บริการของโรงเรียน (ความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ ครู-อาจารย์ไม่มีเวลาร่วมงานกับชุมชนเพราะมีภาระหน้าที่ในการสอน มีภาระครอบครัว และพักอยู่ไกลจากโรงเรียน (ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 87.50) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนไม่ได้ประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน และโรงเรียนให้ความสำคัญต่อพื้นที่บริการของโรงเรียนเฉพาะค่าบดที่โรงเรียนตั้งอยู่เท่านั้น (ความถี่ร้อยละ 2 คิดเป็นร้อยละ 25.00) ผู้ปกครองนักเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ โรงเรียนไม่ได้ชี้แจงให้ประชาชนทราบบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน (ความถี่ 43 คิดเป็นร้อยละ 70.49) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนไม่ได้ประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน (ความถี่ 40 คิดเป็นร้อยละ 65.57) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ โรงเรียนให้ความสำคัญต่อพื้นที่บริการของโรงเรียนเฉพาะค่าบดที่โรงเรียนตั้งอยู่เท่านั้น (ความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 8.20)

2. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกิดจากประชาชน

2.1 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำนวน 42 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชนจากการสัมภาษณผู้บริหารและครู-อาจารย์

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชน	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ประชาชนไม่สนใจในกิจการของโรงเรียน	39	92.86
2. ประชาชนไม่มีเวลาไปร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพราะต้องประกอบอาชีพ	37	88.10
3. ประชาชนไม่มีเงินไม่สามารถช่วยเหลือโรงเรียน	33	78.57
4. ประชาชนไม่มีความรู้ความสามารถที่จะให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนได้	29	69.05
5. ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวจะถูกมองว่าไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	27	64.29
6. ประชาชนไม่ทราบว่าโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง	25	59.52
7. ประชาชนไม่ทราบว่าโรงเรียนต้องการให้ประชาชนช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง	20	47.62
8. ประชาชนไม่ทราบว่าโรงเรียนมีบริการให้กับประชาชน	19	45.24
9. ประชาชนมีความเกรงใจโรงเรียนไม่กล้ามาติดต่อกับโรงเรียนเพราะเป็นสถานที่ราชการ	17	40.48
10. ประชาชนคิดว่ากิจการของโรงเรียนเป็นหน้าที่ของรัฐและครู-อาจารย์ ประชาชนไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง	13	30.95
11. ประชาชนคิดว่าโรงเรียนควรมีหน้าที่สอนนักเรียนโตขึ้นเท่านั้นที่บริการชุมชนเป็นของหน่วยงานอื่น	9	21.43
12. ประชาชนคิดว่ามีหน้าที่ชำระเงินบำรุงการศึกษาให้แก่โรงเรียนเท่านั้นเรื่องอื่น ๆ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน	6	14.29

จากตารางที่ 28 ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชนรวม 12 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ประชาชนไม่สนใจในกิจการของโรงเรียน (ความถี่ 39 คิดเป็นร้อยละ 92.86) รองลงมาได้แก่ประชาชนไม่มีเวลาไปร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพราะต้องประกอบอาชีพ (ความถี่ 37 คิดเป็นร้อยละ 88.10) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ประชาชนถือว่ามีหน้าที่ชำระเงินบำรุงการศึกษาให้แก่โรงเรียนเท่านั้น เรื่องอื่น ๆ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 14.29)

2.2 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่นอกโรงเรียนได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 89 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชนจากการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	1. ประชาชนไม่มีเงิน จึงไม่สามารถให้ การสนับสนุนช่วยเหลือ รวมมือกับ โรงเรียนได้	14	70.00	7	87.50	38	62.30	59
2. ประชาชนไม่มีเวลา ไปร่วมกิจกรรมของ โรงเรียนเพราะต้อง ประกอบอาชีพ	12	60.00	6	75.00	39	63.93	57	64.04
3. ประชาชนไม่มีความรู้ ความสามารถที่จะให้ ความคิดเห็นขอเสนอ แนะและคำปรึกษา แก่โรงเรียนได้	11	55.00	8	100	34	55.74	53	59.55

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. ประชาชนไม่กล้า เสนอความคิดเห็น โต้แย้งกับโรงเรียน เพราะจะถูกมองว่า ไม่ให้ความร่วมมือ	9	45.00	5	62.50	33	54.10	47	52.81
5. ประชาชนไม่ทราบว่า โรงเรียนต้องการให้ ประชาชนช่วยเหลือ ในเรื่องใ้ใ้ใ้	6	30.00	4	50.00	35	57.38	45	50.56
6. ประชาชนไม่ทราบว่า โรงเรียนมีบริการอะไร ให้กับประชาชนบ้าง	13	65.00	5	62.50	21	34.43	39	43.82
7. ประชาชนไม่กล้าไปติด ต่อกับโรงเรียนเพราะ เป็นสถานที่ราชการมี ระเบียบวิธีการยุ่งยาก	2	10.00	1	12.50	22	36.07	25	28.09
8. ประชาชนในตำบลอื่นๆ ถือว่าเมื่อโรงเรียนตั้ง อยู่ในชุมชนใด ชุมชน นั้นควรให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ	7	35.00	2	25.00	10	16.39	19	21.35
9. ประชาชนถือว่าโรงเรียน ได้รับงบประมาณจาก ทางราชการและเก็บ เงินบำรุงการศึกษา ไปแล้วประชาชนจึงไม่ ต้องช่วยเหลือ	3	15.00	4	50.00	9	14.75	16	17.98

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากประชาชน	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
10. ประชาชนไม่ได้รับ ข่าวความเคลื่อนไหว ของโรงเรียนจึงไม่ ทราบว่าโรงเรียน ทำอะไรไปบ้าง	1	5.00	3	37.50	11	18.03	15	16.85
11. ประชาชนต้องการ เหตุผลของตนเข้าเรียน ในโรงเรียนประจำ จังหวัดมากกว่า โรงเรียนนี้	5	25.00	2	25.00	2	3.28	9	10.11

จากตารางที่ 29 ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชน รวม 11 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ประชาชนไม่มีเงินจึงไม่สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือกับโรงเรียนได้ (ความถี่ 59 คิดเป็นร้อยละ 66.29) รองลงมาได้แก่ ประชาชนไม่มีเวลาไปร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพราะต้องประกอบอาชีพ (ความถี่ 57 คิดเป็นร้อยละ 64.04) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ประชาชนต้องการเหตุผลของตนเข้าเรียนในโรงเรียนประจำจังหวัดมากกว่าโรงเรียนนี้ (ความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 10.11)

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุ ปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้นำท้องถิ่นระบุโดยมีความถี่สูงสุด ได้แก่ ประชาชนไม่มีเงินจึงไม่สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือ กับโรงเรียนได้ (ความถี่ 14 คิดเป็นร้อยละ 70.00) รองลงมาได้แก่ ประชาชนไม่ทราบว่าโรงเรียนมีบริการอะไรให้กับประชาชนบ้าง

บ้าง (ความถี่ 13 คิดเป็นร้อยละ 65.00) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ประชาชนไม่ได้รับข่าวความเคลื่อนไหวของโรงเรียน จึงไม่ทราบว่าโรงเรียนทำอะไรไปบ้าง (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 5.00) กรรมการโรงเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ประชาชนไม่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและค่าปรึกษาแก่โรงเรียนได้ (ความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ ประชาชนไม่มีเงินจึงไม่สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือกับโรงเรียนได้ (ความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 87.50) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ประชาชนไม่กล้าไปติดต่อกับโรงเรียนเพราะเป็นสถานที่ราชการ มีระเบียบวิธีการยุ่งยาก (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) ผู้ปกครองนักเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ประชาชนไม่มีเวลาไปร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เพราะต้องประกอบอาชีพ (ความถี่ 39 คิดเป็นร้อยละ 63.93) รองลงมาได้แก่ ประชาชนไม่มีเงินจึงไม่สามารถให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือกับโรงเรียนได้ (ความถี่ 38 คิดเป็นร้อยละ 62.30) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ประชาชนต้องการให้ลูกของคนเข้าเรียนในโรงเรียนประจำจังหวัดมากกว่าโรงเรียนนี้ (ความถี่ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.28)

3. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกิดจากส่วนอื่น ๆ

3.1 จากการสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่ในโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหารและครู - อาจารย์ จำนวน 42 คน ปรากฏผลความตารางที่ 30

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากส่วนอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและ
ครู - อาจารย์

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากส่วนอื่น ๆ	ผู้บริหารและครู-อาจารย์	
	ความถี่	ร้อยละ
1. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการไม่ได้เตรียมบุคลากรสำหรับ ดำเนินการตามโครงการฯ ให้มีความพร้อมเท่าที่ควร	27	64.29
2. ขาดการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนใน โครงการ	25	59.52
3. ขาดความร่วมมือและประสานงานจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาชุมชน	19	45.24
4. ระเบียบปฏิบัติของทางราชการทำให้ไม่เกิดความคล่องตัว ในการทำงาน	9	21.43
5. โครงการฯ ใ้กำหนดบทบาทหน้าที่ของครู-อาจารย์ไว้เกิน กว่าที่จะปฏิบัติได้	7	16.67
6. โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนที่มีลักษณะกึ่ง เมืองกึ่งชนบท	6	14.29
7. วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจัดสรรจากโครงการมีคุณภาพต่ำ	5	11.90

N = 42

จากตารางที่ 30 ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากส่วน
อื่น ๆ รวม 7 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ หน่วยงาน
ที่รับผิดชอบโครงการไม่ได้เตรียมบุคลากรสำหรับดำเนินการตามโครงการให้มีความพร้อม
เท่าที่ควร (ความถี่ 27 คิดเป็นร้อยละ 64.29) รองลงมาได้แก่ ขาดการนิเทศและ
ติดตามผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนในโครงการ (ความถี่ 25 คิดเป็นร้อยละ 59.52)
ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจัดสรร
จากโครงการมีคุณภาพต่ำ (ความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 11.90)

3.2 จากการศึกษาสัมภาษณ์บุคคลที่อยู่นอกโรงเรียนไค้แก๋ ยู่น้ำทองถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน 89 คน ปรากฏผลตามตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากส่วนอื่น ๆ จากการศึกษาสัมภาษณ์ ยู่น้ำทองถิ่น กรรมการโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากส่วนอื่น ๆ	ยู่น้ำทองถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	1. ประชุมกับภาวจะปูน แฉ่ง ซาดหลองน้ำ เพื่อการเกษตรกรรม	10	50.00	6	75.00	30	49.18	46
2. โรงเรียนกับชุมชนไม่ มีความเกี่ยวข้องกัน ก่อนที่จะเป็นโรงเรียน ในโครงการฯ และ ก่อนที่จะมีการกำหนด พื้นที่บริการของโรงเรียน ยกเว้นชุมชนที่เป็นที่ตั้ง ของโรงเรียน	10	50.00	2	25.00	21	34.43	33	37.08
3. ชุมชนที่เป็นพื้นที่บริการ ของโรงเรียนอยู่ไกล ตัวจังหวัดประชาชนจึง ไปใช้บริการในตัว จังหวัดและมีความเป็น อยู่อย่างคนในเมือง เป็นส่วขนาดเล็ก	15	75.00	8	100	9	14.75	32	35.96

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดจากส่วนอื่นๆ	ผู้นำท้องถิ่น N = 20		กรรมการ โรงเรียน N = 8		ผู้ปกครอง นักเรียน N = 61		รวม N = 89	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. การมีส่วนร่วมของ ประชาชนขึ้นอยู่กับ การที่วัด ผู้นำชุมชน และโรงเรียน มี ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และค่างทำหน้าที่ ของตนอย่างเต็มที่	3	15.00	1	12.50	11	18.03	15	16.85
5. ความแตกต่างทาง ด้านวัฒนธรรมทาง ภาษาทำให้ไม่สามารถ ติดต่อสื่อสารกันได้	1	5.00	3	37.50	2	3.28	6	6.74

จากตารางที่ 31 ปรากฏว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากส่วน
อื่น ๆ รวม 5 รายการ และรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ประทับกับ
ภาวะเช่นแล้ง ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม (ความถี่ 46 คิดเป็นร้อยละ 51.69)
รองลงมาได้แก่ โรงเรียนกับชุมชนไม่มีความเกี่ยวข้องกันก่อนที่จะเป็นโรงเรียนในโครงการฯ
และก่อนที่จะมีการกำหนดพื้นที่บริการของโรงเรียน ยกเว้นชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียน
(ความถี่ 33 คิดเป็นร้อยละ 37.08) ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ให้สัมภาษณ์ ระบุโดยมีความถี่
น้อยที่สุดได้แก่ ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมทางภาษาทำให้ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้
(ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 6.74)

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากส่วนอื่น ๆ ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ ระบุปรากฏว่า
ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้นำท้องถิ่นระบุโดยมีความถี่สูงสุด ได้แก่ ชุมชนไม่เป็นพื้นที่บริการของ

โรงเรียนอยู่ใกล้ตัวจังหวัด ประชาชนจึงไปใช้บริการในตัวจังหวัดและมีความเป็นอยู่อย่าง
 คนในเมืองเป็นส่วนมาก (ความถี่ 15 คิดเป็นร้อยละ 75.00) รองลงมาได้แก่ ประสบ
 กับภาวะฝนแล้งขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม และโรงเรียนกับชุมชนไม่มีความเกี่ยว
 ข้องกันก่อนที่จะเป็นโรงเรียนในโครงการฯ และก่อนที่จะมีการกำหนดพื้นที่บริการของโรงเรียน
 ยกเว้นชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียน (ความถี่ร้อยละ 10 คิดเป็นร้อยละ 50.00) ปัญหา
 และอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมทางภาษาทำให้
 ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 5.00) กรรมการโรงเรียน
 ระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ชุมชนที่เป็นพื้นที่บริการของโรงเรียนอยู่ใกล้ตัวจังหวัดประชาชน
 จึงไปใช้บริการในตัวจังหวัดและมีความเป็นอยู่อย่างคนในเมืองเป็นส่วนมาก (ความถี่ 8 คิด
 เป็นร้อยละ 100) รองลงมาได้แก่ ประสบกับภาวะฝนแล้งขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม
 (ความถี่ 6 คิดเป็นร้อยละ 75.00) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้
 แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนขึ้นอยู่กับकारที่วัด ผู้นำชุมชน และโรงเรียนมีความสัมพันธ์
 อันดีต่อกันและต่างทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ (ความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 12.50) ผู้
 ปกครองนักเรียนระบุโดยมีความถี่สูงสุดได้แก่ ประสบกับภาวะฝนแล้ง ขาดแหล่งน้ำเพื่อการ
 เกษตรกรรม (ความถี่ 30 คิดเป็นร้อยละ 49.18) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนกับชุมชน
 ไม่มีความเกี่ยวข้องกันก่อนที่จะเป็นโรงเรียนในโครงการฯ และก่อนที่จะมีการกำหนดพื้นที่
 บริการของโรงเรียน ยกเว้นชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียน (ความถี่ 21 คิดเป็นร้อยละ
 34.43) ปัญหาและอุปสรรคที่ระบุโดยมีความถี่น้อยที่สุดได้แก่ ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม
 ทางภาษาทำให้ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ (ความถี่ 2 คิดเป็นร้อยละ 3.28)

ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากการสังเกตการมีส่วนร่วมของประชาชนในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
 ได้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือในกิจการ
ของโรงเรียน ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะดังนี้

1. เป็นกรรมการโรงเรียน ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า มีกรรมการที่เป็นประชาชนคนหนึ่งมาช่วยเหลืองานของโรงเรียน 2 ครั้ง คือ ช่วยชี้แจงเกี่ยวกับการบริจาคเงินของผู้ปกครองนักเรียน ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2527 และช่วยนิมนต์พระสงฆ์ทำบุญโรงเรียนเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2527 นอกจากนี้ยังได้พบว่าโรงเรียนแต่งตั้งกรรมการที่ปรึกษาในฐานะผู้อุปการะโรงเรียน 1 คน และผู้อุปการะโรงเรียนซึ่งเป็นคหบดีเจ้าของโรงแรมในตำบลบ้านดั้นได้บริจาคเงินให้โรงเรียน บุคคลผู้ให้โรงเรียนถือว่าเป็นกรรมการที่ปรึกษาของโรงเรียน แต่ไม่ได้แต่งตั้งอย่างเป็นทางการ

2. การร่วมประชุม โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนในวันที่ 8 - 9 พฤษภาคม 2527 มีประชาชนที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนมาร่วมประชุม จำนวนประมาณ 500 คน จากการศึกษาที่ผู้วิจัยเข้าร่วมสังเกตการประชุมในวันที่ 8 พฤษภาคม 2527 ปรากฏว่า การประชุมเริ่มขึ้นเมื่อเวลา 09.05 น. และการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่เข้าใหม่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีเรื่องที่ประชุมดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนกล่าวเปิดการประชุมและเล่าเรื่องที่ผู้บริหารโรงเรียนประสมอุดมศึกษา แล้วชี้แจงโครงการที่จะดำเนินการในปีการศึกษา 2527 รวม 5 โครงการ ซึ่งต้องใช้งบประมาณ 85,200 บาท และงบประมาณจำนวนนี้จะขอมาจากผู้ปกครองนักเรียน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนชี้แจงเรื่องการชำระเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบของโรงเรียน

2.3 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการชี้แจงงานวิชาการและการเลือกแผนการเรียน

2.4 ผู้ช่วยฝ่ายปกครองชี้แจงระเบียบปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับค่านมโรงเรียน ความประพฤติและการลงโทษนักเรียน

ตลอดระยะเวลาการประชุมผู้เข้าประชุมไม่ได้แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเพียงแต่รับทราบข้อประชุมเท่านั้น และปรากฏว่ามีกรรมการโรงเรียนคนหนึ่งได้ชี้แจงให้ทราบ

เรื่องการบริหารการเงินให้กับโรงเรียน รวมทั้งเสนออัตรการบริหารการเงินให้ผู้ปกครองพิจารณา ปรากฏว่าผู้ปกครองนักเรียนตกลงบริจาคคนละ 100 บาท บัดประชุมเวลา 10.30 น. แล้วผู้ปกครองไปชำระเงินบำรุงการศึกษา และเงินบริจาคให้กับโรงเรียนตามห้องที่โรงเรียนจัดไว้

3. การบริหารการเงิน สืบเนื่องจากการประชุมผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนโคธิ์แจ่งใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนโคธิ์ราษวรา ในปีการศึกษา 2527 โรงเรียนมีโครงการที่จะดำเนินการ 5 โครงการดังนี้

- 3.1 จัดซื้ออุปกรณ์ดนตรีเพิ่มเติม เป็นเงิน 14,700 บาท
- 3.2 จัดซื้อวีทีโอเทปและเครื่องรับโทรทัศน์ เป็นเงิน 26,800 บาท
- 3.3 ปรับปรุงห้องเรียนจริยธรรม เป็นเงิน 7,200 บาท
- 3.4 ซ่อมแซมพื้นสนามบาสเกตบอล เป็นเงิน 20,000 บาท
- 3.5 ท่อเติมอาคารเรียนเพื่อใช้เป็นที่ตั้งเรียน เป็นเงิน 20,000 บาท

จากการที่โรงเรียนเสนอโครงการในที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนโคธิ์แจ่งใหญ่ได้รับบริจาคเงินจากประชาชนที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนรวมทั้งสิ้น 103,700 บาท โดยได้รับบริจาคจากคหบดีเจ้าของโรงบ่มใบยาซึ่งเป็นผู้อุปการะโรงเรียน 14,700 บาท ได้รับบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียนที่มาเข้าเรียนตามกำหนดในประกาศรับสมัครคนละ 100 บาท เป็นเงิน 39,000 บาท ได้รับบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียนที่มาสมัครเข้าเรียนภายหลังกำหนดการรับสมัคร คนละ 1,000 บาท เป็นเงิน 50,000 บาท

การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้สนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมมือในกิจการของโรงเรียนในลักษณะอื่น ๆ ไม่ปรากฏมีในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

การมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียน ประชาชนมีส่วนร่วมในลักษณะดังนี้

1. การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน จากการสังเกตพบว่าประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนคือ ศาลาประชาคม เพื่อการทอดผ้าควยก็กระทำทุกวัน เว้น

วันที่มีงานในหมู่บ้าน จำนวนประมาณ 5-10 คน และประชาชนส่งเด็กเข้าฝึกอบรมใน ศูนย์พัฒนาเด็กที่ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียน จำนวนเด็กเล็ก 30 คน

2. การยืมวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมี ประชาชนมาขอยืมโต๊ะเก้าอี้ของโรงเรียนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน 1 ราย ประชาชนที่มา ขอยืมเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน พร้อมทั้งได้เชิญครู-อาจารย์ไปร่วมงานด้วย

3. การซื้อสินค้าจากสหกรณ์ของโรงเรียนในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นช่วงการเปิดเรียนภาคต้น ประชาชนที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนมาซื้อสินค้าจากสหกรณ์ ของโรงเรียนประมาณวันละ 100 คน สินค้าที่ซื้อได้แก่ เครื่องเขียน แบบเรียน เสื้อผ้า และของใช้เบ็ดเตล็ด นอกจากนี้ยังพบว่าสหกรณ์ของโรงเรียนมีสินค้าที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตเกือบทุกอย่างจำหน่าย โดยมีครู-อาจารย์ และนักเรียนเป็นเจ้าของที่ เปิดจำหน่ายทุกวัน เว้นวันหยุดราชการ ในเวลาราชการ

4. การออกเชื่อมโลหะ ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า มีประชาชน มาจ้างครู-อาจารย์ทำโครงเหล็กค้ำ รั้ว ประตู หน้าต่าง จำนวน 5 ราย ครู-อาจารย์ ได้จัดส่งและติดตั้งให้ถึงบ้าน โดยคิดค่าจ้างทำถูกกว่าราคาในท้องตลาด

5. การช่วยเหลืองานของประชาชนและชุมชน ในระหว่างการเก็บรวบรวม ข้อมูลพบว่า กรรมการโรงเรียนคนหนึ่งขอให้ครู-อาจารย์ช่วยเขียนประกาศการประมูอ ประกอบกิจการตลาดสดของวัดถิ่นใน และในระหว่างเวลาดังกล่าวมีงานขวช งาน แต่งงาน ครู-อาจารย์ไปร่วมงานกับประชาชนทุกครั้ง แต่ส่วนใหญ่ผู้ที่ไปร่วมงานเป็น ครู-อาจารย์อาวุโส ส่วนครู-อาจารย์ที่ไม่ได้ไปร่วมงานจะฝากเงินไปร่วมทำบุญด้วย

6. การขอคำแนะนำปรึกษาจากครู-อาจารย์ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนคนหนึ่งมาขอคำแนะนำจากครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการที่หลักฐาน ชื่อสกุลในใบสุทธิไม่ตรงกับสำเนาทะเบียนบ้าน ซึ่งครู-อาจารย์ได้ให้คำแนะนำ และ ค้นหาหลักฐานเดิม ด้ายเอกสารหลักฐานเดิมของโรงเรียนให้เพื่อประกอบการขอแก้ไข โดยไม่คิดค่าบริการถ่ายเอกสาร

7. การถ่ายเอกสารในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ประชาชนมาใช้บริการถ่ายเอกสารของโรงเรียนประมาณ 30 ราย เนื่องจากเป็นช่วงเวลาของการออกเอกสารสิทธิที่ดิน โรงเรียนศึกษาคำบริการแผ่นละ 2 บาท และบริการให้ทุกวันในเวลาราชการ เว้นวันหยุดราชการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้รับบริการจากโรงเรียนในลักษณะอื่น ๆ ไม่ปรากฏมีในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ปัญหาที่เกิดจากโรงเรียน จากการสังเกตในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า เนื่องจากจำนวนครู-อาจารย์ไม่พอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ครู-อาจารย์ของมีภาระในการสอน จำนวนคาบต่อสัปดาห์เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับครู-อาจารย์ มีภาระครอบครัว และไม่ไต่พักอาศัยในโรงเรียนเป็นส่วนมาก ทำให้ไม่มีเวลาไปร่วมงานกับชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าภาระงานที่เกี่ยวกับชุมชน โรงเรียนไม่เคยหมายให้ครูผู้ประสานงานชุมชนรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว ครู-อาจารย์อื่น ๆ จึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่รู้เรื่องงานของชุมชน ครู-อาจารย์ของโรงเรียนนี้จากการสังเกตพบส่วนใหญ่เป็นคนมีภูมิลำเนาจังหวัดแพร่ และแม้ว่าจะมีคนที่มีภูมิลำเนาจังหวัดอื่น ก็มีครอบครัวเป็นคนในจังหวัดแพร่ จึงไม่มีปัญหาเรื่องการย้าย ครู-อาจารย์หลายคนมีความสามารถเฉพาะตัวสูง มีความรับผิดชอบต่อการสอน และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับประชาชนในชุมชนเท่าที่ควร

2. ปัญหาที่เกิดจากประชาชน จากการสังเกตในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ประชาชนไม่มีเวลา ไม่ค่อยอยู่บ้าน เพราะต้องประกอบอาชีพ ซึ่งนอกจากจะประกอบอาชีพหลักทางการเกษตรแล้ว ยังพบว่าได้ประกอบอาชีพรับจ้าง ก่อสร้าง ค้าขาย และทำหัตถกรรมในครัวเรือน ซึ่งได้แก่ ตักเย็บเสื่อน้ำหมักหอม สานกระติบข้าว และสลักไม้ และจากการสังเกตพบว่าประชาชนไม่สนใจว่าโรงเรียนทำอะไรบ้าง แต่หาโรงเรียนขอการสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือก็จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือร่วมมือตามที่ขอมาสำหรับการมีส่วนร่วม

ในกิจกรรมและบริการของโรงเรียน สังเกตพบว่าประชาชนไม่ทราบว่าโรงเรียน มีกิจกรรมและบริการอะไรบ้าง และไม่สนใจที่จะไปขอรับบริการเนื่องจากได้ใช้ บริการจากหน่วยงานอื่น ๆ อยู่แล้ว

3. ปัญหาที่เกิดจากส่วนอื่น ๆ จากการสังเกตในระหว่างการเก็บรวบรวม ข้อมูลพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนา ชุมชน ยังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสังเกตได้จากกรณีที่เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ รู้จักครู - อาจารย์ ไม่ทราบว่าโรงเรียนทำอะไรบ้าง แม้แต่ที่เป็นกรรมการ โรงเรียนที่เป็นข้าราชการ และครู - อาจารย์ในโรงเรียนก็ไม่รู้จักกับเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงานอื่น ไม่มีการประสานงานกันแม้ว่าลักษณะงานจะเกี่ยวข้องกัน คงเป็นลักษณะ ต่างฝ่ายต่างทำงานของตนไปโดยไม่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน แม้ในชุมชนเดียวกัน ก็ตาม

ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนที่นอกเหนือจากที่กล่าว มาแล้ว ไม่ปรากฏมีในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย